

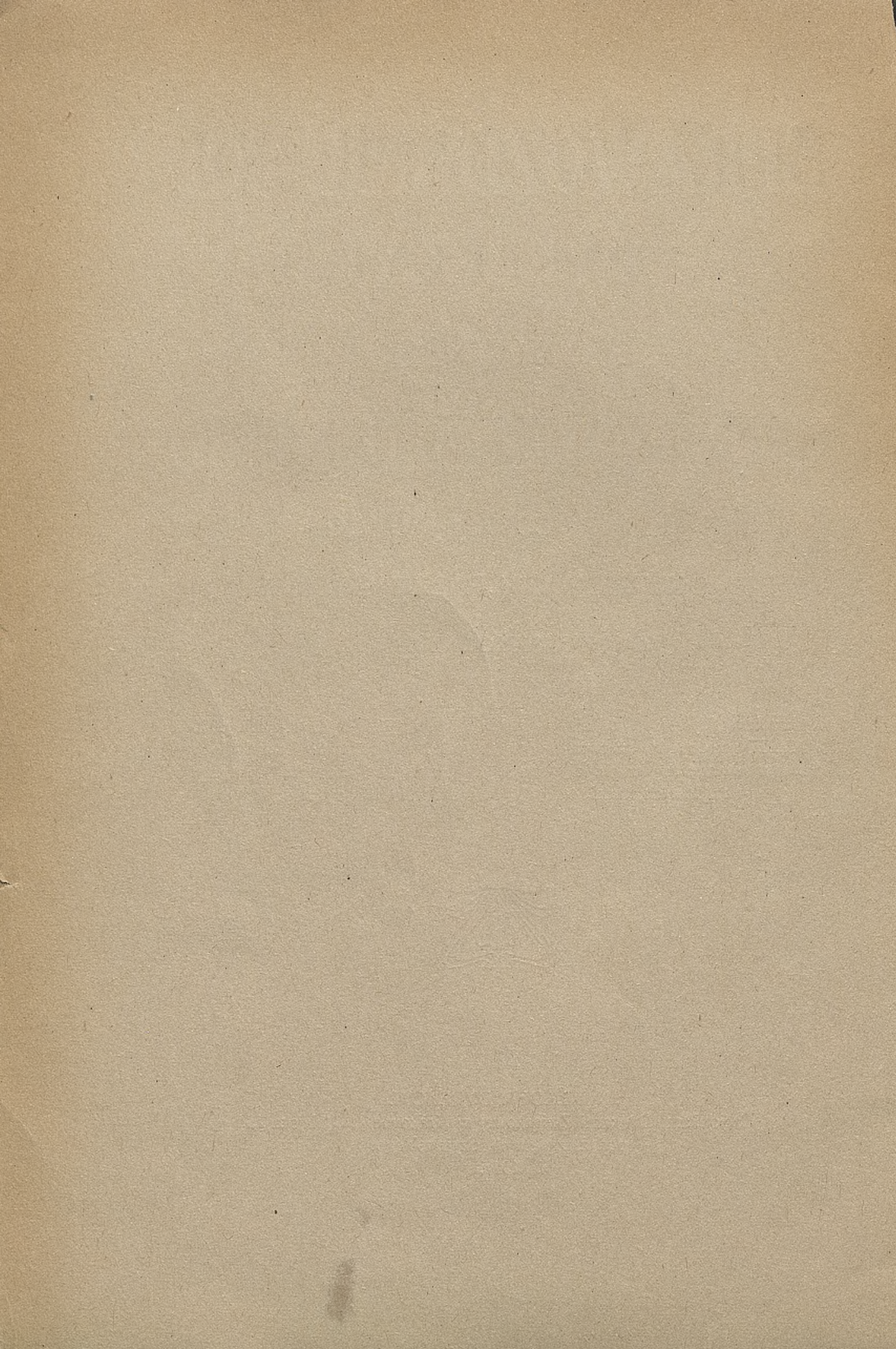
SPRAWOZDANIE XII. DYREKCJI PRYWATNEGO GIMNAZYZUM ŻEŃSKIEGO

Im. KRÓLOWEJ JADWIGI
W KRAKOWIE („PAŁAC SPISKI“)
ZA ROK SZKOLNY 1916/17.

Reskryptem Wys. c. k. Minist. Wyznań i Ośw. z dnia 23. stycznia 1906 r. L. 47.227 i z dnia 10 czerwca 1916 r. L. 16.338 upoważniono Zakład do wydawania świadectw szkolnych, mających znaczenie świadectw gimnazyów rządowych, tudzież do odbywania egzaminu dojrzałości

NAKŁADEM DYREKCJI.
Czcionkami Drukarni Związkowej w Krakowie, Mikołajska 13
pod zarządem A. Szyjewskiego.
1917.

SPRAWOZDANIE XII.

DYREKCJI

PRYWATNEGO

GIMNAZYUM ŻEŃSKIEGO

Im. KRÓLOWEJ JADWIGI

W KRAKOWIE („PAŁAC SPISKI“)

ZA ROK SZKOLNY 1916/17.

Reskryptem Wys. c. k. Minist. Wyznań i Ośw. z dnia 23. stycznia 1906 r. L. 47.227 i z dnia 10 czerwca 1916 r. L. 16.338 upoważniono Zakład do wydawania świadectw szkolnych, mających znaczenie świadectw gimnazyów rządowych, tudzież do odbywania egzaminu dojrzałości

NAKŁADEM DYREKCJI.

Czcionkami Drukarni Związkowej w Krakowie, Mikołajska 13
pod zarządem A. Szyjewskiego.

1917.

T R E Ś Ć :

CZĘŚĆ URZĘDOWA:

Strona

I. Skład grona nauczycielskiego w roku szkolnym 1916/17	3
II. Zmiany i ruch w gronie nauczycielskiem	6
III. Plan nauki	7
IV. Tematy wypracowań piśmiennych	10
V. Stan zbiorów naukowych	14
VI. Ważniejsze rozporządzenia władz szkolnych	19
VII. Fizyczny rozwój młodzieży	20
VIII., XI, Vacant	22
X. Nadobowiązkowa praca uczeń	22
XI. Zestawienie dochodów i rozchodów	24
XII. Statystyka uczeń	27
XIII. Kronika zakładu	30
XIV. Wynik egzaminu dojrzałości	45
XV. Wykaz książek szkolnych	46
XVI. Vacat	52
XVII. Imienny spis uczeń	52
XVIII. Ogłoszenie Dyrekcyi	57
XIX. Tabela statystyczna ilości godzin nauki tygodniowej	59

CZEŚĆ URZĘDOWA.

I.

Skład grona nauczycielskiego w roku szkolnym 1916/7.

a) dla nauki obowiązkowej.

Dyrektor:

1. Gutwiński Roman, c. k. radca szkolny, prof. c. k. gimnazjum IV. (ul. Karmelicka 50), uczył historii naturalnej w kl. V., VI. i kaligrafii w kl. I. tygodniowo godzin 6.

Profesorowie i nauczyciele:

2. Bystrzycki Jan, prof. c. k. II. szkoły realnej, uczył języka polskiego w kl. V. i VIII., tygodniowo godzin 7.
3. Cholewa Wojciech, prof. c. k. gimnazjum św. Anny, uczył języka łacińskiego w kl. V. i greckiego w kl. VII. tygodniowo godzin 10.
4. Chowaniec Franciszek, prof. c. k. gimn. św. Jacka, gospodarz kl. I., uczył języka łacińskiego w kl. I. i języka greckiego w kl. V. tygodniowo godzin 11.
5. Drożdżikowski Eugeniusz, prof. c. k. gimn. w Podgórzu, uczył języka niemieckiego w kl. III. i VII. tygodniowo godzin 8.
6. Gątkiewicz Feliks, prof. c. k. gimn. V., gospodarz kl. II. uczył geografii i historii w kl. II. i III. tygodniowo godzin 8.
7. Ippoldt Juliusz, c. k. radca szkolny, prof. Akademii handl. uczył języka niemieckiego w kl. II. IV. i VI. tyg. godz. 12.

8. Jachimczak Franciszek, prof. c. k. gimnazyum św. Jacka (filia), gospodarz kl. VI., uczył języka greckiego w kl. VI. i języka łacińskiego w kl. VIII. tygodniowo godzin 10.
9. Jakóbiec Jan, dr. fil., prof. c. k. gimn. św. Jacka, gospodarz kl. VIII., uczył języka niemieckiego w kl. I. i VIII. tygodniowo godzin 9.
10. Kannenberg Stanisław, prof. c. k. sem. naucz. żeńskiego, gospodarz kl. V., uczył geogr. i hist. w kl. IV., V. i VIII. tygodniowo godzin 11.
11. Koziołkowski Maryan, dr. fil., prof. c. k. sem. naucz. męskiego, uczył geografii i historii w kl. VI. i VII. tygodniowo godzin 8.
12. Kraupa Rudolf, ks. katecheta XX. szkoły żeńskiej wydziałowej, uczył religii w kl. I., II., III. i IV. tygodniowo godz. 8.
13. Kurek Władysław, prof. c. k. gimn. św. Jacka, uczył języka łacińskiego w kl. VI. i greckiego w kl. VIII. tygodniowo godzin 11.
14. Leonhard Stanisław, prof. c. k. gimn. V., gospodarz kl. III., uczył języka łacińskiego i greckiego w kl. III. tygodniowo godzin 11.
15. Ostrowski Jan, rzecz. naucz. gimn. św. Jacka, gospodarz kl. VII., uczył języka łacińskiego w kl. VII. tygodniowo godzin 5.
16. Pawlica Jan, emeryt. c. k. prof. gimn., gospodarz kl. IV., uczył języka łacińskiego w kl. II. i IV., oraz greckiego w kl. IV., tygodniowo godzin 16.
17. Piasecki Józef, rzecz. nauczyciel c. k. gimnazyum IV., uczył języka polskiego w klasie VI. i VII. tyg. godz. 6.
18. Piotrowska Zofia, ochmistrzyni Zakładu, zawiadowczyni biblioteki uczeń i biblioteki Pomocy koleżeńskiej.
19. Rydłowa Olga, nauczycielka z kwalifikacją do nauk przyrodniczych, oraz matematyki i fizyki, uczyła matematyki i historii naturalnej w kl. I., tygodniowo godzin 5.
20. Spitzer Salomon, dyrektor szkoły wydziałowej męskiej 8-klasowej, połączonej z 4-klasową posp. im. Kazimierza W., uczył religii mojżeszowej w całym Zakładzie tygodniowo godzin 4.
21. Staich Władysław, ks. katecheta szkoły 4 klasowej im.

- Kopernika w Podgórzu, uczył religii w kl. V., VI. i VII., tygodniowo godzin 6.
22. Tretiakówna Karolina, nauczycielka z kwalifikacją do matematyki i fizyki, uczyła matematyki w kl. II. i IV. tygodniowo godzin 6.
23. Trzeciński Juliusz, rzecz. naucz. c. k. gimn. św. Jacka (filia), uczył języka polskiego w kl. I. i II., tygodniowo godzin 7.
24. Wilk Antoni, dr. fil., prof. c. k. seminaryum naucz. męsk., uczył matematyki w kl. VIII., fizyki w kl. III., VII. i VIII. tygodniowo godzin 11.
25. Ziemnowicz Mieczysław, dr. fil., prof. c. k. gimn. IV., uczył języka niemieckiego w kl. V. tygodniowo godzin 4.

Zastępcy nauczycieli:

26. Czerwenka Franciszek, egz. zast. naucz. w c. k. gimn. św. Anny, uczył rysunków w kl. III. i IV. tygodniowo godzin 4.
27. Janik Wincenty, egz. zast. naucz. w c. k. gimn. św. Anny, uczył matematyki w kl. V. i VII. i fizyki w kl. IV. tygodniowo godzin 9.
28. Leja Franciszek, dr. fil., egz. zast. naucz. w c. k. gimn. V., uczył matematyki w kl. VI. i propedeutyki w kl. VII. i VIII. tygodniowo godzin 6.
29. Pęckowski Michał, ks. dr. teologii, egz. zast. naucz w c. k. gimnazyum św. Jacka, uczył religii w kl. VIII. i miewał co sobotę egzortę dla uczenic, tygodniowo godzin 2.
30. Rudnicki Mikołaj, dr. fil. egz. zast. nauczyciela w c. k. nauczycielskiem seminaryum męskiem, docent Uniwersytetu Jagiellońskiego, uczył języka polskiego w kl. III. i IV., tygodniowo godzin 6.
31. Simm Kazimierz, egz. zast. nauczyciela, asystent Uniwersytetu Jagiellońskiego, uczył matematyki w klasie III., historii naturalnej w kl. II. tygodniowo godzin 5.
32. Waśkowski Tadeusz, egz. zast. naucz. w c. k. I. szkole realnej, uczył rysunków w kl. I. i II. tygodniowo godzin 4.

33. Wierzbicka Wanda, dr. fil., zast. naucz., uczyła geografii i historii w kl. I, tygodniowo godzin 4.

b) dla nauki nadobowiązkowej:

34. Janikowska Antonina, nauczycielka z kwalifikacją dla szkoły wydziałowej, uczyła języka francuskiego w trzech oddziałach tygodniowo godzin 6.

c) Praktykantki:

35. Knapczykówna Jadwiga, dr. fil., z kwalifikacją do języka niemieckiego, jako przedmiotu głównego, oraz z filologii klasycznej jako przedmiotów pobocznych, hospitowała naukę języka niemieckiego w kl. I, II, IV., VI. i VIII., a od kwietnia uczyła w kl. II. tygodniowo godzin 4.
36. Niemcówna Stanisława, kandydatka stanu nauczycielskiego w toku egzaminu z historii i geografii (przedm. gł.) oraz filologii klasycz. (przedm. pobocz.), hospitowała naukę geografii i historii w kl. II. i IV., od kwietnia uczyła geografii w kl. II., a historii i geografii w kl. IV. tygodniowo godz. 6, od czerwca zaś historii i geografii w kl. I. tygodniowo godzin 4.

II.

Zmiany i ruch w gronie nauczycielskiem w ciągu roku szkolnego 1916/17.

Wystąpili z grona:

Krawczyk Antoni rzecz. naucz. c. k. gimn. św. Anny; Szaflarski Józef, prof. c. k. gimn. III.; Wiśniowski Józef, c. k. prof. gimn. św. Anny; Zakrocki Stanisław, prow. rzecz. naucz. gimn. św. Anny; Figiel Michał, egz. zast. naucz. w c. k. gimn. św. Anny; Krawczyńska Jadwiga, naucz. języka francuskiego z kwalifikacją dla szkół wydz.

Wstąpili do grona:

Ostrowski Jan, j. w.; Rydlowa Olga, j. w.; Staich Władysław, j. w.; Ziemnowicz Mieczysław j. w.;

Leja Franciszek, j. w.; Wierzbicka Wanda j. w.; Janikowska Antonina, j. w.

III.

Plan nauki szkolnej w roku 1916/17.

Wszystkich przedmiotów obowiązkowych uczono według planu, obowiązującego obecnie w gimnazyach galicyjskich, wprowadzonego przez c. k. Radę szkolną krajową rozporządzeniem z dnia 2. sierpnia 1909. L. 44242/IV., a dla języka polskiego rozporządzeniem z dnia 21. lipca 1913. L. 10086/IV.

Plan ten, wydany w osobnej odbitce p. t.:

Plan nauki dla gimnazyów galicyjskich,

nabyć można za pośrednictwem księgarni w Ekonomacie c. k. Namiestnictwa.

Wykaz lektury.

W języku polskim:

W klasie V. Obowiązkowo: W całości czytano „Pana Tadeusza“, „Jana Bieleckiego“, „Makbeta“ Szekspira i „Zemstę“ Fredry, Trylogię H. Sienkiewicza.

Nadobowiązkowo: Feliński: Barbara Radziwiłłówna; Fredro: Pan Benet, Cudzoziemszczyzna, Dożywocie, Pan Geldhab, Pan Jowialski, Śluby panieńskie; Korzeniowski: Mnich, Karpaccy górale; Molier: Skąpiec; Prus: Placówka; Sewer: Matka; Sienkiewicz: Janioł, Stary sługa, Hania, Selim Mirza, Janko muzykant, Organista z Ponikły, Bartek zwycięzca, Za chlebem, Z pamiętników poznańskiego nauczyciela, W pustyni i puszcy; Szekspir: Juliusz Cezar, Koryolan, Król Lir, Kupiec wenecki, Otello, Sen nocy letniej.

W klasie VI. obowiązkowo: Kochanowski — Odprawa posłów greckich, Treny; Pasek — Pamiętniki; Sienkiewicz — Trylogia; Zabłocki — Sarmatyzm; Krasicki — Doświadczyński I. ks.; Rzewuski — Listopad; Kitowicz — Pamiętnik.

Nadobowiązkowo: Skarga — Kazania sejmowe; Kraszewski — Powrót do gniazda; Krasicki — Doświadczyński (całość).

W klasie VII. obowiązkowo: Feliński: Barbara Radziwiłłówna; Mickiewicz: Ballady i romanse, Dziady, Sonety krymskie, Konrad Wallenrod, Wiersze różne, Księgi pielgrzymstwa; Malczewski: Marya; Słowacki: Godzina myśli, Kordyan, Balladyna, Lilla Weneda, Anelli, Beniowski, Liryk, W Szwajcaryi, Książę Niezłomny, Książd Marek.

W klasie VIII. obowiązkowo: Słowacki: Anelli, Lilla Weneda, Balladyna, Sen srebrny Salomei, Książę niezłomny, Książd Marek, I-szy rapsod „Króla-Ducha“; „Podróż na wschód“, Beniowski; Krasiński: Nieboska komedia, Iridyon, Przedświt, Psalm przyszości; W. Pol: Pieśń o ziemi naszej; Pieśń o domu naszym; Ujejski: Skargi Jeremiego; Korzeniowski: „Mnich“, „Karpaccy górale“, „Kolokacya“; Kraszewski: „Stara baśń“; Wyspiański: „Wesele“; Sienkiewicz: „Quo vadis“; Prus: „Wybór nowel“.

W języku niemieckim.

W klasie V. Obowiązkowo na lekturę domową: Hauff: „Karawane“.

W klasie VI. Obowiązkowo: Lessing: „Minna von Barnhelm“.

Nadobowiązkowo: Lessing: Die Bekanntschaft mit Herder (aus „Warheit und Dichtung“), (*Bobrzecka*); Goethe: Götz von Berlichingen, (*Diamandówna*); Schiller: Kabale und Liebe, Fiesko, Die Braut von Messina, Don Carlos, Die Jungfrau von Orleans, Maria Stuart, Wilhelm Tell, (*Eichhornówna*); Grillparzer: Die Ahnfrau, (*Fuksiewiczówna*); Lessing: Emilia Galotti, Grillparzer: Der arme Spielmann, (*Koźmińska*); Grillparzer: Die Ahnfrau, Schiller: Die Räuber, Fiesko, Die Braut von Messina, Maria Stuart, Don Carlos, (*Lewinówna*); Heningssen: Auf Posten, (*Lichoniewiczówna*); Seidl: Der Rosenkönig, Lessing: Emilia Galotti, (*Męcińska*), Goethe: Die Bekanntschaft mit Herder, Wildenbruch: Der Letzte, (*Paszkiewiczówna*); Grillparzer: Der arme Spielmann, Schiller: Die Räuber, Kabale und Liebe, Fiesko, Maria Stuart, Die Jungfrau von

Orleans, (*Peitzerówna*); Lessing: Emilia Galotti, Goethe: Egmont, Schiller: Die Räuber, Fiesko, Maria Stuart, (*Przeworska*); Voss: Der siebenzigjährige Geburtstag, Lessing: Nathan der Weise, Emilia Galotti, (*Regiecówna*); Lessing: Nathan der Weise, Goethe: Egmont, Torquato Tasso, Schiller: Don Carlos, (*Rosenbuschówna*); Heningsen: Auf Posten, Die Fahrt ins Blaue, Eichendorf: Die Entführung, (*Tarnawska*).

W klasie VII. obowiązkowo: Schiller: Wilhelm Tell, Fiesko, Grillparzer: Sappho.

Nadobowiązkowo: Schiller: Die Jungfrau von Orleans; Lessing: Minna von Barnhelm oraz Emilia Galotti, Grillparzer: Ahnfrau; H. Seidel: Vorstadtgeschichten; Körner: Zriny.

W klasie VIII. obowiązkowo: Goethe: Faust I.

Lektura łacińska.

W klasie III.: Kornelius Nepos: Miltiades, Themistocles, Aristides, Cimon, Conon, Epaminondas, Pelopidas, Hannibal

Lektura prywatna obowiązkowa: Phocion i Hamilcar. Nadto kilka uczenic nadobowiązkowo przerobiło: Agesilaus.

W klasie IV.: Cezar: *Bellum Gallicum* (ks. I., II., 15—35: IV., 16—19.

W klasie V. Owidyusz (wyd. Sinki): z *Metamorfoz* ust. 1, 2, 4, 5, 6, 13, 17, 18; z *Fast.* ust. 3, 6, 7; z *Trist.* ust. 3. Liwiusz (wyd. Jędrz.) z ks. I. ust. IV; z ks. II. ust. I—III; z ks. XXI. ust. I. i II. 1—2.

W klasie VI.: C. Sallustius Crispus: *De bello Catilinae*; Plinius: 9 listów; M. T. Cicero: *In Catilinam* I; P. Vergilius Maro: *Laudes Italiae*; I. *Eclog*; *Aeneis* I. 1—560 i II.

W klasie VII. Cicero: *De imperio Ces. Pompei*, *Pro Archia poeta*, *De officiis* ks. I.; Vergilius: *Aeneis* VI., VIII., 184—279, VIII. 306—368, VIII. 608—731, IX. 176—502, XI. 648—867, XII. 697—952.

W klasie VIII.: Horatius-Carmina I. 1, 3, 6, 8, 10, 14, 22, 24, 31, 34, 37; II. 2, 3, 7, 10, 14, 16; III. 1—3, 5, 8, 30; IV. 3; 7, 12; *Epodon* 2, 7; *Satirarum* I. 1, 6, II. 6; *Epistolae* I. 4, 20 Tacitus-*Annales* I. 1—30; II. 41—43, 53—55, 69—84.

Lektura grecka.

W klasie V. Ksenofont: Anabasis ustęp 1, 2, 4—8, 13;
Homer: Iliada ks. I., III., w wyjątkach.

W kl. VI. Homer-Iliada ks. III., VI. XVIII.; Herodot ks. IX.

W klasie VII.: Homer-Odysea ks. I. 1—89, V., VI., VII.,
XI., XVI.; Demostenes: I. Filipika; Plato: Apologia.

W klasie VIII.: Plato: Protagoras; Sofokles: Król Edyp.

IV.

Tematy wypracowań piśmiennych w r. szk. 1916/17.

A) W języku polskim:

KLASA V.

1. Z minionych chwil (garść wspomnień) (dom.).
2. O ile Pan Tadeusz jest obrazem życia staropolskiego? (szk.).
3. Znaczenie wojen zaborczych dla Rzymu (dom.).
4. Wśród mogił i krzyżów (uczucia i wrażenia) (szk.).
5. Wykazać na akcyi Potopu prawdziwość słów poety:
„Niczem Sybir, niczem knuty — I cielesnych tortur król,
Lecz narodu duch zatruty — To dopiero bólów ból“ (dom.).
6. Kmicie a Jacek Soplica (szk.).
7. Jak można ułatwić sobie każdą pracę? (dom.).
8. Życie rycerskie w kresowej stancji (szk.).
9. Moja lektura z ostatniej doby (dom.).
10. Rozwój akcyi dramatycznej w Makbecie (szk.).

J. Bystrzycki.

KLASA VI.

1. Ogród w jesieni (dom.).
2. Cywilizacyjna rola chrześcijaństwa w Polsce średnich wieków (szk.).
3. Znaczenie M. Reja dla rozwoju piśmiennictwa pols. (dom.).
4. Na jakich zasadach oparł Modrzewski swój program na-
prawy Rzpltej? (szk.).
5. „Fraszki“ i „Pieśni“ Kochanowskiego, jako wyraz jego za-
patrywań na świat i życie (dom.).

6. „Skarga spełnił ideał kaznodziei i patrioty“ (Mickiewicz) (dom.).
7. „Odprawa posłów greckich“, jako dramat narodowy (szk.).
8. Porównać „Lament“ Starowolskiego i „Psalmodyę“ Kochowskiego (szkol.).
9. Napisać bajkę na temat: „Kto pod kim dołki kopie, sam w nie wpada“ (dom.).
10. Krasicki jako reformator literatury polskiej (szk.).

J. Piasecki.

KLASA VII.

1. Kłamstwo dowodzi tchórzostwa (dom.).
2. „Głos umarłych“ Naruszewicza, „Żale Sarmaty“ Karpińskiego i „Hymn do Boga“ Woronicza. Porównanie (szk.).
3. a) Rola Filaretizmu w młodości Mickiewicza, b) Objawy nowych prądów literackich w piśmiennictwie epoki Stanisławowskiej i Ks. Warszawskiego (szk.).
4. a) Idea miłości ojczyzny w utworach A. Mickiewicza do r. 1830.
b) Idea przewodnia i znaczenie K. Wallenroda (dom.).
5. Dziady wileńsko-kowieńskie, jako objaw poezji romantycznej (szk.).
6. Walka klasyków z romantykami (szk.).
7. Pierwiastek subiektywny w „P. Tadeuszu“ (dom.).
8. Charakterystyka Maryi w poemacie Malczewskiego (szk.).
9. „Cierpi człowiek, bo służy sam sobie za kata;
Sam sobie robi koło i sam się w nie wplata“ Mick. (dom.).
10. Cechy charakterystyczne t. zw. poezji szlacheckiej (szk.).

J. Piasecki.

KLASA VIII.

1. Rozwinąć myśl zawartą w zdaniu Prusa: „Trzeba chodząc po ziemi, głowę trzymać w niebie“ (dom.).
2. Obraz walki Słowackiego z Mickiewiczem (szk.).
3. Nad trumną wielkiego w narodzie męża (szk.).
4. Wyjaśnić i rozwinąć na tle chwili obecnej znaczenie słów poety: „nie czas żałować róż, kiedy lasy płoną“ (dom.).
5. Hrabia Henryk a Pankracy i ich stosunek do sprawy, którą reprezentują (szk.).

6. Rozwinąć myśl zawartą w sentencji Fredry: „Bywa z węża dryakew; złe często dobremu okazyę daje“ (dom.).
7. Rzut oka na rozwój polskiej myśli mesyanistycznej (szk.).
8. Uzasadnić zdanie Cyclerona: „Parvi sunt foris arma, nisi est concilium domi“ (dom.).

J. Bystrzycki.

B) W języku niemieckim:

KLASA V.

1. Wie rügt Gellert die Prozessucht in seinem Gedichte „der Prozess“ (szk.).
3. Die glückliche Ehepaar (nach der Erzählung Baumbachs (dom.).
4. Das Märchen und die Fabel, die charakteristischen Merkmale auf Grund der gelesenen Stücke (szk.).
5. Das Geheimnis „glücklich zu sein“ nach den Erzählungen „König Bauer“ und „der König und der Ländmann“ (szk.).
6. Die Wohnung im alten Rom und bei uns (dom.).
7. Wie hat sich der Handwerksbursche von der Vergänglichkeit des Irdischen überzeugt? (szk.).
8. Wie verbringe ich meinen Tag? (dom.).
9. Die Geschichte des Fürstengeschlechtes auf Grund der Goetheschen „Ballade“ (dom.).
10. Ich werde meinen Weg nach der Schule beschreiben (szk.).

Dr. M. Ziemnowicz.

KLASA VI.

1. Der Einfluss der deutschen und der lateinischen Sprache auf die polnische (dom.).
2. Die schwäbische Kunde (szk.).
3. Die vier Apostel von Dürer (dom.).
4. Ein Spaziergang in Spätherbst (dom.).
5. Inhaltsangabe des Goetheschen Gedichtes „Legende vom Hufeisen“ (szk.).
6. Der Städtebau im Mittelalter und in der Neuzeit (dom.).
7. Der Einfluss der arabischen Kultur auf die abendländische (dom.).

8. In welcher Lage befindet sich Major v. Tellheim und wie handelt er? (szk.).
9. Das Los des Dichters (nach Schillers Gedicht: „Die Teilung der Erde“, (szk.).
10. Das Ehrgefühl, das leitende Motiv in Lessings Minna von Barnhelm (szk.).

J. Ippoldt.

KLASA VII.

1. Der Organist Tamm, seine Familie und sein Haus (dom.).
2. Entstehung der deutschen Schriftsprache (szk.).
3. Tells Apfelschuss, der Wendepunkt des Dramas (dom.).
4. Herr Kaspar (nach Müllerbachs Johannisseggen) (szk.).
5. Wodurch unterscheidet sich die Tat Tells von der Parri-cidas? (dom.).
6. Bühne und Publicum zur Zeit Shakespeares (szk.).
7. Das Schicksal des Dichters nach Schillers „Pegasus im Joche“ (dom.).
8. Ein Streich (an Weimars Musenhofe) (szk.).
9. Warum geht Grillparzers Sappho in den Tod? (dom.).
10. Zauberbesen nach Lukian (szk.).

Eug. Drożdżikowski.

KLASA VIII.

1. In welcher Richtung soll ich noch meine Bildung vervollständigen? (Im Anschluss an das Lesestück: Was ist Bildung?) (szk.).
2. Darstellung und Beurteilung der Ansichten Schillers über den Frauenberuf. (Im Anschluss an: das Lied von der Glocke. (dom.).
3. Gedankengang des grossen Monologs in Goethes Faust (szk.).
4. Konflikt zwischen Geist und Sinnlichkeit in Goethes Faust (dom.).
5. Meine vorbildlichen Persönlichkeiten (dom.).
6. Romantische Elemente in den Schriften von Heinrich Kleist (szk.).
7. Inwiefern könnte Goethes Lebensstil nachgeahmt werden? (szk.).

8. Die Tendenzen der deutschen Romantiker (Auf Grund d. Schulunterrichts) (dom.).
9. Beschreibende Darstellung meines Lieblingsgemäldes in der Nationalgalerie (szk.).

J. Jakóbiec.

C) Przy egzaminie dojrzałości.

1. Z języka polskiego do wyboru:

- a) Ojczyzna jako źródło natchnień naszych poetów.
- b) Polska w służbie krzyża.
- c) Słońce jako źródło życia na ziemi.

2. Z języka łacińskiego:

Przełożyć na język polski: Cicero Tuscul. disputat. I. 26.

3. Z języka greckiego:

Przełożyć na język polski: Sofokles: Edyp w Kolonos 361—384.

V.

Stan zbiorów naukowych.

1. Biblioteka polska.

Biblioteka polska dla uczeń liczy dzieł 1268 w 1853 tomach.

W r. b. przybyło 29 dzieł w 34 tomach. Zakupiono 27 dzieł z datków na środki naukowe, złożonych przy wpisach przez uczennice, 2 otrzymano w darze.

a) dla klas I—IV. 12 dzieł, a mianowicie: Bukowiecka: Żołnierz Dewetta, Wspomnienia młodej dziewczyny; Jezierski: Ojczyzna, Targowica; Montgomery: Niezrozumiany; Przyborski: Bóg mi powierzył honor Polaków; Rogosówna: Dziecinny dwór; Siedlecki: Głębin; Swift: Podróże Guliwera; Tuchołkowa: Dziewica Orleańska; Urbanowska: Złoty pierścień; i Verne: Wyspa tajemnicza.

b) dla klas V—VIII. 17 dzieł, a mianowicie: Balzer: Z za-

gadnień ustrojowych Polski; Czajkowski: Hetman Ukrainy; Gruszecki: Na posterunku, O wolność i godność; Jokaj: Poruszymy z posad ziemię (dar); Limanowski: 120-letnia walka narodu polskiego o niepodległość; Łada: Mag; Nitzsch: Mowa ludu polskiego; Noyszewski: Powstańcy; Reymont: Rok 1794. Nil desperandum; Rocznic krakowski t. XVII; Rodziewiczówna: Jerychonka; Rola: Henryka Sienkiewicza życie i zasługi; Sewer: Dla świętej ziemi; Sieroszewski: Beniowski; Staich: Królestwo Maryi, nauki majowe o N. P. Maryi na tle dziejów Polski (dar autora); Synoradzki: Mazur — Czart.

2. Biblioteka francuska

dla uczenic liczy 66 dzieł w 67 tomach.

3. Biblioteka niemiecka

dla uczenic liczy 164 dzieł w 191 tomach.

W r. b. przybyło 62 dzieł w 77 tomach. Zakupiono 61 dzieł z datków j. w., 1 otrzymano w darze, a mianowicie:

Aanrud: Sidsel Langröckchen; Blüthgen: Märchen-
quell; Bechstein: Gerlachs Jugendbücherei: Märchen-Sam-
mlung; Biernatzki: Die Schiffbrüchigen; Dickens: Der
Weinachts-Abend, Kindergeschichten; Ernst: Vom geruhigen
Leben; Eschenbach: Ein Buch für die Jugend; Eyth: Geld
und Erfahrung; Fischer: Treue in der Not; Freitag: Ingo;
Fuchs: Ritterburgen und ritterliches Leben in Deutschland;
Gestärker: Abenteuer geschichten; Die versunkene Stadt...;
Aus dem Matrosenleben; Goethe: Reineke Fuchs; Grimm:
Die schönsten Sagen (2 t.); Hauff: Lichtenstein, Märchen (2 t.);
Hauptmann: Lohengrin; Hebel: Erzählungen aus Schwänke;
Hedin Sven: Von Pol zu Pol (3 t.); Hellinghaus: Biblio-
thek wertvoller Novellen und Erzählungen (10 t.); Henning-
sen: Parzival, Erzählungen neuer deutsch. Dichter (3 t.); Hoff-
mann: Meister Martin der Kufner und seine Gesellen, Roman-
tische Märchen; Horn: Erzählungen; Kaim: Die Nibelungen;
H. Kerner: Walter der Erzpöet; Kingsley: Die Wasserkin-
der; Kipling: Im Dschungel; Kreidolf: Blumen-Märchen

Legerlotz: Gudrun; Mügge — Poe — H. Schmidt: Denn die Elemente hassen...; Novellenbuch (7 t.); Petersen: Prinzessin Ilse; Raabe: Deutsche Not und deutsche Ringen; Reinick: Gedichte, Erzählungen und Märchen (2 t.); Schellendorf: Afrikanische Tierwelt; Scholz' Künstler Bilderbücher (13 t.); Sealsfield: Mit Lasso und Kriegsflinte durch Texas; Seemann: Musäus deutsche Volksmärchen für d. Jugend; Seidel: Wintermärchen, Weihnachtsgeschichten; Spohr: Die schönsten Märchen aus Tausend und eine Nacht (4 t.); Thoma: Ein Ritt ins gelobte Land und Leute in Palästina vor 3000 Jahren; Thompson: Tierhelden; Villinger: Aus dem Kleinleben.

Udział uczenic i ruch książek w bibliotece w r. 1916/17.

Klasa:	Liczba uczenic wypożyczających			Liczba wyp. książek		
	książki: a) polskie, b) franc. c) niem.			a) polskich, b) franc. c) niem.		
I.	42	—	18	852	—	22
II.	32	11	23	789	11	36
III.	16	—	—	270	—	—
IV.	31	—	22	406	—	54
V.	23	—	6	293	—	8
VI.	16	—	14	256	—	30
VII.	23	2	4	505	6	8
VIII.	19	—	2	370	—	5
Razem	202	13	89	3741	17	163

4. Biblioteka podręczna dla nauczycieli

zawiera wydania klasyków łacińskich i greckich, dzieła z zakresu metodyki, oraz podręczniki szkolne w liczbie 175 dzieł, tomów 190; w b. r. szk. otrzymano w darze 1 tom od prof. F. Gątkiewicza, zakupiono zaś 25 tomów.

5. Przybory do ilustrowania klasyków starożytnych.

Zbiór składa się z 9 nrów, obejmujących 32 sztuk.

6. Przybory do nauki geografii i historii.

Zbiór obejmuje 2 globusy, 38 map ściennych i 1 plastyczną.

7. Gabinet nauk przyrodniczych.

A. Zoologia.

Dział ten zawiera:

Szkieletów	4; razem	4
Czaszek	4; "	4
Ssaków wypchanych 7; w formal.	1; "	8
Ptaków " 11; "	0; "	11
Gadów " 0; "	6; "	6
Płazów " 0; "	3; "	3
Ryb " 3; "	5; "	8
Jaj rybich suchych 3; "	0; "	3
Owadów (biolog. zest.) suchych 4; w spiryt.	6; "	10
Owadów suchych wszystkich rzędów gablotek ściennych	4; "	4
Jaj owadzych suchych 1; w formal.	0; "	1
Wijów " 0; "	3; "	3
Pajęczaków " 0; "	2; "	2
Skorupiaków " 3; "	2; "	5
Robaków " 0; "	8; "	8
Mięczaków " 18; "	3; "	21
Ośłonnic " 0; "	2; "	2
Szkarłupni " 6; "	1; "	7
Jamochłonów " 8; "	0; "	8
Preparatów anatomicznych		5
Gniazd ptasich z jajami		1
Naskórek zaskrońca		2
Tablic ściennych		64

B. Botanika.

Modele	2
Tablice: roślin jawnokwiatowych	20
" skrytokwiatowych	3
Okazy naturalne: glonów morskich gatunków	3
śluzowców gatunków	6
grzybów gatunków	4
przekrojów pni gatunków	2
kwiatostanów rośl. dwuliśc.	1

Okazy naturalne: kielkowanie	1
pasorzytów dwuliśc.	3
symbiozy dwuliśc. z bakteriami	2
korek z <i>Quercus suber</i>	1
owoców	5
Zielniki	1

C. Mineralogia i Geologia.

Modele krystaliczne duże	6
Okazy: Pierwiastków	8
Siarczków	14
Tlenków	67
Solowców	29
Tlenkowców	105
Organolitów	41
Skał	30

8. Gabinet fizyczny

składa się z 113 numerów, obejmujących 377 sztuk.

W b. r. zakupiono: podwójny element Grenetta i Nabeletza „Wandkarte d. nördl. Sternenhimmels“.

9. Przybory do nauki rysunków

składają się z 3 podstaw drewnianych na modele, 19 modeli gipsowych ornamentów, 6 dużych modeli brył, 5 starożytnych naczyń i 22 modeli sztuki stosowanej.

10. Przybory do nauki geometrii

składają się z 2 cyrkli, 2 kątomierzów i 16 modeli drewnianych dużych brył z przekrojami.

11. Do nauki śpiewu

Fortepian.

12. Do przyozdobienia kurytarza.

Matejki: Stefan Batory i Hołd pruski (z daru w kwocie 50 K. Dra Andrzeja Chramca w Zakopanem); J. Męciny-Kresza: Jadwiga, królowa Polski, (z daru ks. Dra Józefa

Kaczmarczyka); Matejki: Zygmunt August w Lublinie (z funduszków Zakładu); Kossaka: Elekcyja króla Jana Kazimierza, oraz Matejki: Jan III. pod Wiedniem (z daru prof. Stanisława Kannenberga); Kossaka: Książę Józef na grobli Raszyńskiej w d. 19. IV. 1809 (z daru Dyrektora).

Wszystkim P. T. ofiarodawcom, którzy tak chętnie przyczynili się do pomnożenia zbiorów Zakładu, składa Dyrekcyja niniejszem wyrazy najszczerzej wdzięczności i podziękowania.

VI.

Ważniejsze rozporządzenia władz szkolnych.

I. Egzamin poprawczy z mineralogii w kl V., a z geografii w kl. VI. Uczennice, które otrzymały postępowanie niedostateczne z mineralogii w kl. V. a z geografii w kl. VI. w „Półrocznym wykazie cenzur“, muszą się poddać egzaminowi poprawczemu do dnia 15. marca. Do klasy następnej nie może przejść uczennica, mająca postępowanie niedostateczne z jednego z tych przedmiotów, choćby z końcem roku otrzymała postępowanie dostateczne we wszystkich innych przedmiotach nauki.

II. Okólnik c. k. Rady szkolnej krajowej z d. 26 sierpnia 1913 r. L. 9742 poleca po myśli reskryptu Pana Ministra wyzn. i ośw. z dnia 1. czerwca 1913 r. L. 2460, aby na przyszłość nie przyznawano stopnia „na ogół uzdolniony“:

1) uczniom, którzy już w roku poprzednim przeszli do klasy wyższej ze stopniem „na ogół uzdolniony“;

2) repetentom, którzy mimo powtarzania klasy nie zdołali we wszystkich przedmiotach osiągnąć dostatecznych wyników;

3) uczniom, którzy w ciągu roku szkolnego przy wszystkich klasyfikacjach okresowych mieli z trzech lub więcej przedmiotów notę niedostateczną;

4) uczniom, którzy przy klasyfikacji z końcem roku szkolnego otrzymają notę niedostateczną w tym samym przedmiocie, w którym na trzeciej konferencji okresowej, zamykającej I. półrocze, również otrzymali notę niedostateczną.

III. Legitymacye szkolne, uprawniające do zniżki kolejowej, wydawane uczniom mieszkającym poza miejscowością, w której znajduje się szkoła, muszą być zatwierdzone przez dyrekcye szkolne z początkiem każdego półroczu szkolnego (c. k. Dyrekcyja kol. pań. 12/IV 916 L. 6003/536, VI.).

IV. Uczniowie, chcący zdawać egzamin wstępny do klas II—VII w terminie przedwakacyjnym, muszą wnieść podanie do c. k. Rady szkolnej krajowej nie bezpośrednio, lecz za pośrednictwem dyrekcji zakładu, w którym chcą odbyć egzamin (c. k. Rada szk. kraj. 16/V. 1916, L. 9933/IV.).

VII.

Fizyczny rozwój młodzieży.

Jakkolwiek zakład od chwili swego istnienia nie spuszcza z oka sprawy fizycznego wychowania młodzieży (patrz: Sprawozdanie I. z r. 1905/6 i następne), to przecież z powodu trudności, jakie ma do zwalczania jako Zakład prywatny, nie udało się dotąd urzeczywistnić powyższych uchwał. To też jak w latach poprzednich tak i w tym roku szkolnym uczennice korzystały ze ślizgawki i lawn-tennis wyłącznie pod nadzorem rodziców i opiekunów.

W drugim półroczu r. szkolnego 1913/14 zawiązaną **drużyną skautową im. E. Plater**, kierowała — z powodu wyjazdu drh. Jadwigi Krawczyńskiej — drh. Stanisława Niemcówna.

Skautki, w liczbie 38, grupowały się w czterech zastępach. Pod koniec roku liczba zmalała bądźto z powodu braku czasu na zbiórki (zwłaszcza u starszych), bądźto przez przymusowe usunięcie jednostek za niedostateczne postępy w nauce, czy zachowanie się w szkole.

To jednak, co drużyna straciła liczebnie, da się odrobić, a pozostało piękne i zdrowe ziarno, które wyda stokrotny plon kultury skautowej.

Praca w zastępach odbywała się stale na zbiórkach co tygodniowych. Oprócz ćwiczeń obserwacyjnych, musztry, śpiewu — wprowadzono pogawędki i pracę umysłową ciągłą. I tak:

Zastęp I starał się zaznajomić z wypadkami bieżącymi, zagadnieniami oświatowo-społecznymi. Prócz tego czytano i interpretowano na wniosek drużynowej Mickiewicza „Księgi pielgrzymstwa i Narodu Polskiego”. W połowie roku szkolnego przekształcił się zastęp na kombinowany zastęp, złożony z uczenic kl. VI. i zastępowej Agatówny. Treścią prac zastępu było przyswojenie sobie zasad ustroju Polski wedle Kutrzeby.

Zastęp II. zapoznał się z podstawowymi wiadomościami z geografii Polski i systematycznie przerabiał historię Polski — prócz tego zastęp ten, w skład którego wchodziły przede wszystkim uczennice kl. IV., brał czynny udział w wycieczkach geograficznych tej klasy, prowadzonych przez drh. Niemcównę. (Patrz str. 38).

Zastęp III. jeszcze musiał się zaznajamiać z podstawowymi prawami i obowiązkami skautek. Poza tem gawędy zastępowej (często na wolne tematy) szczególnie miały na celu wyrobienie w uczestniczkach ducha karności i obowiązkowości. Wreszcie tak w zastępie III. jak i IV. zwracano baczną uwagę i nacisk na znajomość musztry i gier skautowych, oraz na odbywanie w zastępach krótkich wycieczek dla ćwiczeń spostrzegawczości.

Zastęp IV. złożony z najmłodszych, zapoznawał się z nowymi obowiązkami, a pod kierunkiem zast. Kwiatkowskiej przerabiał „Pogadanki krajoznawcze” Janowskiego.

Drużynowa poczuwa się do obowiązku wyrazić zastępowym szczerą podziękę i uznanie za gorliwą i pełną zrozumienia pracę w zastępach i pomoc w ogólnem kierowaniu życiem drużyny.

Zebrania drużyny odbywały się mniej więcej co miesiąc. Gawędy miewała drh. Niemcówna — raz zaś wygłosiła dłuższą pogawędkę (6/5) „O przyjaźni koleżeńskej” drh. J. Krawczyńska, stawiając skautkom za wzór związku filaretów i filomatów w Wilnie i wzywając całą drużynę, by 100-letnią rocznicę zawiązania koła filaretów (jesienią 1917 r.) uczuły obchodem uroczystym. Poza tem gawędy odbywały się na tematy okolicznościowe. 15/XI. „O obowiązkach skautki w domu i szkole”; 30/XI. „Czy i jak obchodzić rocznice narodowe”; 21/I. „O Polakach i ich udziale w 1863 r.”;

25/II. „Jakie prace i zawody czekają skautki-Polki po wyjściu ze szkół“;

1/IV. „Zachęta do wycieczek krajoznawczych przy nadchodzącej porze letniej“;

22/IV. „O średniowiecznym Krakowie“;

17/VI. „Wycieczka i pogawędka o robieniu spostrzeżeń krajoznawczych“;

13/V. urządziły skautki uroczysty poranek ku uczczeniu rocznicy konstytucji 3 Maja (patrz str. 37).

Od stycznia 1917 r. znaczna liczba skautek uczęszczała na gimnastykę do Sokoła.

W dniach 27—29/XII. 1916 odbył się kurs instruktorski skautowy w Krakowie, w którym czynny udział brały zastępowe pierwszych dwóch zastępów.

Trudne warunki wojenne odbiły się na życiu skautowym tem silniej, że obowiązki drużynowej, pragnącej jak najwięcej swe skautki prowadzić na Boży świat, krzyżowały się z obowiązkiem zapoczątkowania w nauce geografii metody poglądowej i nauczania młodzieży czytania Bożych praw wprost przez obcowanie i wczucie się w warunki przyrody. To też najlepiej wyposażony niejako pod względem wycieczek skautowych był zastęp II., składający się z uczenic kl. IV., których żywe zainteresowanie się zagadnieniami krajoznawstwa wzrastało od wycieczki do wycieczki i da im kiedyś podstawę do rozumowego poznania kraju własnego.

Kraków, 10. czerwca 1917.

Niemcówna Stanisława.

VIII. IX. (*Vacant*).

X.

Nadobowiązkowa praca uczenic.

a) Kółko literackie.

Kuratorem był prof. Piasecki, należały uczenice kl. VII. Zebrania odbywały się w soboty popołudniu.

Cel: rozszerzenie i pogłębienie znajomości literatury ojczystej i powszechnej.

Przeczytano następujące utwory: „Cyda“ Kornela, „Księcia

niezlomnego" Calderona. „Skapca" Moliera, „Ifigenię w Taurydzie" Goethego, „Koryolana" Szekspira, „Króla zamczyska" Goszczyńskiego, „Korsarza" i „Więźnia Chillonu" Byrona.

Omawiano szereg zagadnień z poetyki (zwłaszcza dramatu) i estetyki.

Nadto uczennice przygotowały i wygłosiły następujące referaty: Agathówna: „Idea przewodnia w Kordyanie", Diamandówna: „Idea zasadnicza w Anhellim", Jaremkiewiczówna: „O klasyczności i romantyczności" (na podstawie rozprawy Brodzińskiego), Kwiatkowska: „Idea przewodnia Konrada Wallenroda", „O H. Sienkiewiczu", Magierzanka: „Byronizm w Konradzie Wallenrodzie", Meszyńska: „Uczucia religijne Mickiewicza", Pollówna: „Kordyan a Dziady", Reiterówna: „Mickiewicz wieszczem narodowym", Ryszkowska: „O Byronie", Stankiewiczówna: „Byronizm w poezyi Słowackiego", Śmiglewska: „Patryotyzm Mickiewicza", Wróblówna: „Postaci kobiece w poezyi Mickiewicza".

b) Kółko geograficzne.

Z początkiem 1917 r. niektóre z uczennic kl. IV. same zgłosiły się do praktykującej w tej klasie Niemcówny Stanisławy z myślą zdawania prywatnej lektury z zakresu geografii.

Widocznie potrzeba rozszerzenia wiadomości krajoznawczych jest bardzo istotną, skoro inicjatywa uzupełnienia — drogą osobistej pracy — wiadomości uzyskanych w szkole wychodzi od młodzieży.

Praktykująca po porozumieniu się z prof. Kannenbergiem, przedstawiła uczennicom w zarysie program lektury geograficznej, opierając się na bibliografii, wydanej w tym celu przez H. Poniatowską w Warszawie (Spis książek geograficznych dla młodzieży szkół średnich).

Jako wynik przedstawia też spis lektur, które uczennice zdały: Kuźniar: „Z przyrody Tatr" (Regulówna, Krudowska, Maratonówna, Zajacówna); Szczepański: „Rozwój przemysłu w Galicyi, (Piskorska); Glogier: „Białowieża", Sienkiewicz: „Z puszczy białowiezkiej" (Zajacówna, Lorenzówna); Romer: „Ziemie dawnej Polski", (mapka), (Koczurówna, Lorenzówna, Zajacówna, Krudowska, Regulówna); Bukowiecka: „Opis ziem

dawnej Polski" (Zajacówna, Biczówna, Krudowska, Regułowna); „Nad Prądnikiem“, (Terlikiewiczówna).

Również, opierając się na świetnych wprost wynikach metody graficznej, odnośnie do unaocznienia zagadnień geografii, poleciła praktykująca uczenicom klasy IV. wykonać szereg mapek, jako pracę nadobowiązkową. Mianowicie: mapę ukształtowania pionowego Monarchii austriacko-węgierskiej (14 uczenic); mapę kopalin Austro-Węgier (10 uczenic); mapę gleb Galicyi (11 uczenic); mapę komunikacji Austro-Węgier (7 uczenic); mapkę hydrograficzną dorzecza Wisły (2 uczenic); mapę etnograficzną Monarchii Austro-węgierskiej (1 uczenica).

Mapki wykonano dobrze pod względem treści i w formie naogół starannej. Naukę uzupełniały uczennice stale rysowaniem poszczególnych krain.

XI.

Zestawienie dochodów i rozchodów.

A. Biblioteka i zbiory środków naukowych.

Stan funduszu na środki naukowe.

Pozostałość z roku szkolnego 1915/16	433 K 86 h
Ze składek uczenic wpłynęko w r. szk. 1916/17 . .	468 „ — „
Zwrot za zgubione książki	4 „ „
Zwrot za zgubione kartony na wypożyczone książki	3 „ 09 „
Odsetki do 31/XII. 1916	22 „ 80 „
Dochód razem	931 K 73 h

Wydatki:

Kupno książek	499 K 31 h
Introligator	92 „ — „
Wkładka do Tow. Mił. hist. i zabytków Krakowa za	
r. 1917	10 „ — „
Opłata pocztowa	3 „ 85 „
Gabinet fizykalny	88 „ 50 „
Zwrot Süsselównie, Goldmannównie, Friedmannó-	
wnie i Kowalskiej	8 „ — „
Karton na kartki dla wypożyczających	5 „ — „
Wydatki razem	706 K 66 h

Pozostaje na r. szk. 1917/18 na książeczce Banku
galicyjskiego dla handlu i przemysłu Nr. 7912 225 K 09 h

B. Pomoc koleżeńska.

a) Biblioteka.

Biblioteka Pomocy koleżeńskiej liczy 434 książek.

W bieżącym roku zakupiono 3 książki, 45 otrzymano w da-
rze od uczenic:

b) Stan funduszu.

Przychód :

Pozostałość z roku szkolnego 1915/16	53 K 09 h
Odsetki	8 " 13 "
Przy wpisach złożyli w r. szk. 1916/17 WW. PP.:	
Metallmann Edmund	24 " — "
Bocheńska Józefa	16 " — "
Koczur Jan i Tychowicz Stanisław po 10 K	20 " — "
Hirschówna Marya	5 " 32 "
Diak Jan, Fischler Jakób, Freundlich Anna, Kronen- gold Albert i Regiec Ludwik po 5 K. . . .	25 " — "
Dr Armhaus Adolf	4 " — "
Dr Drobner Józef, Drowa Eichhornowa, Fischer Ja- kówb, Dr Grażyński Edward, Gutfreund Zy- gmunt, Kunze Józef, Dr Langer Józef, Lewin Zygmunt, Słupski Władysław, Wachtel Róża, Waga Karol i Dr. Wydro Jan po 3 K	36 " — "
Wieleżyńska Jadwiga	2 " 40 "
Bartynowski Stanisław, Baschkopfowa Ludwika, Dr Chmura Wincenty, Cholewka Antoni, Doszla Józef, Dobrowolska Wanda (abituryentka), Emi- nowiczowa Wanda, Fischer Samuel, Górski Ludwik, Groch Wiktor, Gutkowski Roman, Dr Jaskowiec Stanisław, Koźmiński Józef, Dr Krieger Herm, Kuczkiewiczówna Teresa, Kuli- nowski Stanisław, Kurek Michał, Landau Wil- helm, Ogiński Maryan, Osuchowski Henryk, Ośniałowski Bronisław, Peitzer Maurycy, Pe- tri Piotr, Porębska Adela, Dr Reizes Oskar, Ringel Joachim, Süsser Bernard, Waldmann	

Zygmunt, Weindlingowa Ludwika i Zajac Jakób po 2 K	60 K — h
Andruszkiewicz Stanisław, Aronsohnowa Jakóbowa, Bąkowska Stefania, Bobrzecki Bartłomiej, Bos- sowska Aleksandra, Buchbinder Leon, Dr En- gel Michał, Fuksiewicz Marceli, Grabowska Marya, Jarosiński Jędrzej, Jaremkiewicz Józef, Dr Isenberg Józef, Kłaput Piotr, Krawczyński Walery, Kubiczek Franciszek, Kurnik Józef, Li- choniewicz Walenty, Liebeskind Bernard, Łu- kaszewski Józef, Magiera Jan, Męciński Euge- nius, Nowiński Antoni, Oberlaenderowa Sa- lomonowa, Pachoński Michał, Paszkiewicz Onu- fry, Pompa Edward, Dr Przeworski Jakób, Re- guła Piotr, Ryszkowski Seweryn, Dr Schmidt Wilhelm, Schreiber Stefan, Sikorski Ludwik, Stankiewicz Józef, Toczyska Zofia, Wazł Hen- ryk, Wiesenberga Leon, Wielgus Piotr, Wolski Michał, Zajączkowski Wacław, Dr Ziarko Jan, i Zieleniewska Zofia po 1 K	41 " — "
Aprill Artur i Ferberowa Franciszka po 60 h . . .	1 " 20 "
Część dochodu z wieczorku patryotycznego . . .	80 " — "
Uczenice kl. VIII. nieprzyjęte przez Ks. Dra Pęckow- skiego za odprawienie Mszy św.	15 " — "
Prof. R. Gutwiński nieprzyjęte przez prof. J. Ostrow- skiego	4 " 50 "
Reszta z taks	— " 55 "
Znalezione	— " 51 "
Razem	396 K 70 h

Rozchód:

Na podręczniki szkolne dla niezamożnych uczenic .	13 K 65 h
Na opłatę szkolną 20 niezamożnym uczniom . .	187 " — "
Razem	200 K 65 h

Pozostaje w d. 30 czerwca na r. szk. 1917/18 na książeczce
Banku Gal. dla handlu i przem. Nr. 7776 196 K 05 h.

Szlachetnym ofiarodawcom składa Dyrekcyja w imieniu nie-
zamożnych uczenic najserdeczniejsze podziękowanie.

XII.

Statystyka uczenic.

	K l a s a								Razem
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
1. Liczba uczenic:									
Z końc. roku szk. 1915/16 było uczenic:									
a) publicznych	23	18	23	17	14	20	16	17	148
b) prywatnych	—	—	2	—	1	1	2	1	7
Razem	23	18	25	17	15	21	18	18	155
Na pocz. roku szk. 1916/17 przyjęto uczenic:									
a) publicznych	42	32	16	28	20	17	22	19	196
b) prywatnych	1	1	2	1	—	1	—	—	6
W ciągu roku wstąpiło .	7	4	1	4	4	3	2	2	27
Wogóle przyj. wr. 1916/17	50	37	19	33	24	21	24	21	229
I. z innych zakładów .	50	15	4	8	8	5	6	2	98
II. z tutejszego zakładu .	—	22	15	25	16	16	18	19	131
Razem	50	37	19	33	24	21	24	21	229
W ciągu roku wystąpiło	1	2	3	—	5	2	—	—	13
Z końc. roku szk. 1916/17 było zatem	49	35	16	33	19	19	24	21	216
Mędzy niemi było:									
a) uczenic publicznych .	45	33	15	31	18	14	24	21	201
b) prywatnych	4	2	1	2	1	4	—	—	14
2. Według miejsca urodzenia:									
Z Krakowa	28 ¹	19 ¹	8	18	5	6 ¹	7	10	101 ³
„ W Ks. Krakowskiego	1	1	—	1	—	—	—	2	5
„ Galicyi	14 ³	12 ¹	6 ¹	11 ¹	11 ¹	8 ²	16	9	87 ⁹
„ Królestwa Polskiego	2	1	—	1 ¹	1	0 ¹	—	—	5 ²
„ Austrii poza Galicyą .	—	—	1	—	—	—	1	—	2
„ Rosyi	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Razem	45 ⁴	33 ²	15 ¹	31 ²	18 ¹	14 ⁴	24	21	201 ¹⁴

	K l a s a								Razem
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
3. Według miejsca pobytu rodziców było :									
a) miejscowych	37 ¹	26	14	23	11 ¹	12 ²	14	16	153 ⁴
b) zamiejscowych	8 ³	7 ²	1 ¹	8 ²	7	2 ²	10	5	48 ¹⁰
Razem	45 ⁴	33 ²	15 ¹	31 ²	18 ²	14 ⁴	24	21	201 ¹⁴
4. Według stanu rodziców było :									
Córek urzęd. państw. i prof.	10 ¹	10	3 ¹	12 ¹	9	6	10	6	66 ³
" " autonoin. . . .	2 ¹	1 ¹	2	4	—	1	1	1	12 ²
" " prywatnych	3	3	2	3	—	1 ¹	—	—	12 ¹
" wojskowych	1	—	1	—	—	—	—	1	3
" adwokat. i notar. . . .	4	4	1	2	2	2	2	1	18
" lekarzy	1 ¹	1 ¹	1	—	—	1	2	—	6 ²
" aptekarzy	1	—	—	—	—	0 ¹	—	—	1 ¹
" właścicieli dóbr i realności	2	2	1	1	—	0 ¹	—	3	9 ¹
" inżyn. i budown. . . .	2	1	1	2	—	0 ¹	1	2	9 ¹
" przemysłowców	1	2	1	1	2	—	1	2	10
" artystów i literatów	2	—	—	—	—	—	—	1	3
" nauczycieli ludow. . . .	2 ¹	—	—	2	2	1	1	—	8 ¹
" kupców	9	5	1	1 ¹	3 ¹	1	2	2	24 ²
" rzemieślników	1	1	—	1	—	—	2	—	5
" sług państwowych	2	1	—	—	—	—	1	1	5
" wdów i emeryt. . . .	2	2	1	2	—	1	1	1	10
Razem	45 ⁴	33 ²	15 ¹	31 ²	18 ¹	14 ⁴	24	21	201 ¹⁴
5. Według języka ojczystego było :									
Polek.	45 ⁴	33 ²	15 ¹	31 ²	18 ¹	14 ⁴	24	21	201 ¹⁴
6. Według wyznania religijnego było :									
Rzymsko-katolickiego	28 ³	23 ¹	13 ¹	25 ²	11	10 ³	18	15	143 ¹⁰
Grecko-katolickiego	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Ewangelickiego	1	—	—	1	—	—	1	—	3
Mojżeszowego	16 ¹	10 ¹	2	5	7 ¹	4 ¹	4	6	54 ⁴
Razem	45 ⁴	33 ²	15 ¹	31 ²	18 ¹	14 ⁴	24	21	201 ¹⁴

7. Wiek uczenic; Z końc. roku szk. 1916/17 było uczenic mających ukończonych:	K l a s a								Razem
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
Lat 10	13 ²	—	—	—	—	—	—	—	13 ²
" 11	15 ²	7 ¹	—	—	—	—	—	—	22 ³
" 12	8	8	1	—	—	—	—	—	17
" 13	6	13 ¹	12 ¹	5	—	—	—	—	36 ²
" 14	2	5	2	14 ¹	4	—	—	—	27 ¹
" 15	1	—	—	10 ¹	5	1	—	—	17 ¹
" 16	—	—	—	2	8	9 ²	4	—	23 ²
" 17	—	—	—	—	1 ¹	1 ¹	13	1	16 ²
" 18	—	—	—	—	—	1 ¹	3	12	16 ¹
" 19	—	—	—	—	—	2	4	7	13
" 20	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Razem	45 ⁴	33 ²	15 ¹	31 ²	18 ¹	14 ⁴	24	21	201 ¹⁴
8. Klasyfikacya uczenic: a) Z końc. r. szk. 1916/17 było do klasy następń.:									
Chlubnie uzdolnionych .	11	8	7	11	2	6	10	8	63
Uzdolnionych	25 ²	17 ¹	6	18 ¹	13	8 ³	14	13	114 ⁷
Na ogół uzdolnionych .	4	—	—	—	—	—	—	—	4
Nieuzdolnionych	5	5	2	2 ¹	2	—	—	—	16 ¹
Do egz. popr. przeznacz.	—	2	—	—	1 ¹	—	—	—	3 ¹
Do egz. uzupełniającego	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Nie klasyfikowano . . .	0 ²	0 ¹	0 ¹	—	—	0 ¹	—	—	—
Razem	45 ⁴	33 ²	15 ¹	31 ²	18 ¹	14 ⁴	24	21	201 ¹⁴
b) Uzupełnienie klasyfik. za rok szkol. 1915/16:									
Pozw. na egz. popr. otrz.	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Egzamin popr. złożyła .	—	—	—	—	—	1	—	—	1
c) Ostateczny wynik klasyfikacyi za rok szkolny 1915/16:									
Do klasy następnej było:									
Chlubnie uzdolnionych .	4	8	6 ¹	2	5	7	6	8 ¹	46 ²
Uzdolnionych	18	9	18 ¹	11	8	12	10 ²	9	95 ³
Na ogół uzdolnionych .	1	—	1	4	—	—	—	—	6
Nieuzdolnionych	—	1	—	—	1	1	—	—	3
Nie klasyfikowano . . .	—	—	—	—	—	0 ¹	—	—	0 ¹
Przed klasyfik. wystąpiło	2	1	1	1	1	1	1	2	10
Razem	25	19	26 ²	18	15	21 ¹	17 ²	19 ¹	160 ⁶

	K l a s a								Razem
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
9. Uczęszczanie na naukę przedmiotów nadobowiązkowych:									
1. Język francuski . . .	17	15	4	10	6	4	7	—	63
2. Rysunki	—	—	—	—	—	1	—	—	1

XIII.

Kronika Zakładu.

Rok szkolny 1916/17 rozpoczął się dnia 4. września 1916 r. uroczystem nabożeństwem, odprawionem w kościele OO. Reformatorów.

Wpisy uczenic do wszystkich klas odbywały się w dniach 27.—30 czerwca, oraz 30. i 31. sierpnia i 1—2 września. Z początkiem roku szkolnego zapisało się uczenic publicznych 196 i prywatnych 6.

Egzamin wstępny do I. klasy gimnazyalnej odbył się dnia 26. czerwca i 5. września. Do egzaminu do I. kl. zgłosiło się uczenic 46. Wszystkie przyjęto.

Dnia 9. września święcił Zakład rocznicę śmierci, a dnia 20. listopada dzień imienin ś. p. Cesarzowej Elżbiety.

Dnia 4. października obchodził Zakład uroczystem nabożeństwem, odprawionem w kościele N. P. Maryi, Imieniny Najjaśniejszego Pana.

Dnia 12. października wzięły uczenice udział w nabożeństwie, odprawionem w kościele N. P. Maryi, za spokój duszy ś. p. Radcy rządu Tomasza Sołtysika, dyrektora c. k. gimnazjum III. i wieloletniego inspektora tutejszego Zakładu.

Dnia 8. listopada uczestniczyły uczenice pod opieką Ochmistrzyni i Grona w uroczystym obchodzie ku uczczeniu ogłoszenia Niepodległej Polski, a w dniu 18. listopada odbył się w Zakładzie uroczysty poranek, urządzony staraniem i siłami uczenic. Słowo wstępne prof. Stanisława Kannenberga, streszczające nasze dzieje porozbiorowe, posłużyło mu za tło, na którem uwydatnił znaczenie manifestu z d. 5/XI. i wykazał, że

mamy powód radować się, rozpoczęło uroczystość. Resztę programu wypełniły: „Mazurek“ Szopena i „Marsz legionistów“ odegrane na fort. przez M. Lichoniewiczównę, ucz. kl. VII., Wasilewskiego „Nie zginęła“, wygłoszony przez M. Rosenberżankę, ucz. kl. VIII., Wojczyńskiego „Żalne sny otrząśnij z siebie“ oddeklamowane przez Z. Kluzekównę ucz. kl. VII. i choralne odśpiewanie kilku pieśni narodowych.

Dnia 29. listopada były uczenice na nabożeństwie ku uczczeniu 85. rocznicy powstania listopadowego, które odprawił dla nich ks. katecheta Władysław Staich w kościele N. P. Maryi, poczem od godz. 9. odbywały się lekcye szkolne.

Dnia 30. listopada dał Zakład oprócz zawieszenia nauki w d. 23. i 24. listopada wyraz żałobie z powodu zgonu Najjaśniejszego Pana, Cesarza Franciszka Józefa I., biorąc gremialny udział w nabożeństwie za spokój ś. p. Najmiłościwszego Monarchy odprawionem o godz. 9. w kościele N. P. Maryi, a następnie w urządzonym w sali kl. VII., przyozdobionej zieleńią i portretem J. Cesarskiej Mości, okrytym żałobną krepą, uroczystym poranku, na którym w imieniu Zakładu prof. Feliks Gątkiewicz wygłosił:

Hołd pośmiertny ś. p. Cesarzowi Franciszkowi Józefowi I. w dniu pogrzebu 30. listopada 1916 r.

Zamarło serce, które miłością ojcowską przepełnione swe ludy poddane kochało; uleciał duch, który dla dobra tych ludów w pracy wyteżał siły; śmiertelna powłoka przysłoniła oko, które żywo, troskliwie, rozumnie nad tymi ludami czuwało; Jego cesarska i Apostolska Mość Franciszek Józef I., ojciec narodów Austrii i Węgier zgasł o 9. godzinie wieczorem 21. listopada, a dzisiaj, 30. listopada ziemskie Jego szczątki zstępują do przybytku w Bogu spoczywających praojców i ojców, aby z nimi zjednoczyć się w śnie nieprześnionym.

Dzwony tumu św. Stefana, a z nimi wszystkie dzwony Wiednia, a za nimi wszystkie dzwony hen daleko do ostatnich krańców monarchii jęły żałośnie, lecz stokroć głośniej od spiżu dzwonów jęły ciężką żałobą okryte serca wszystkich ludów, tak w pałacach, jak pod słomianą strzechą monarchii Habsburskiej. Zgasł władca sprawiedliwy i wielkoduszny, szlachetny, pełen polotu

i rycerski; zgaś patryarcha, nestor monarchów wielki, potężny, blaskiem chwały i sławy otoczony, wysoko wzniesiony na piedestale miłości, czci i uwielbienia u swoich i u obcych. Dla nas zwykłych śmiertelników, zda się, niewidzialny, niedostępny, daleki, a jednak — tak nam bliski i drogi; tak łagodny i przystępny; tak łaskawy i czuły — tak uważaliśmy Go za uosobienie monarchii, jej dziejów, jej doli i niedoli, iż w wyobraźni liczyliśmy Mu nieskończone lata życia; tak z jego osobą żyliśmy się, że dzisiaj, zdaje nam się, gdy nas opuścił na zawsze, jakobyśmy część swego jestestwa utracili, najdroższego rodzzonego ojca.

18. sierpnia skończył 86 lat życia, a 2. grudnia, więc za 11 dni od dnia śmierci licząc, kończył 68 lat panowania.

Nie liczba 86 lat życia nas uderza, gdyż statystyka wykazuje wcale duży procent żyjących 96, 99, 100 lat, nie licząc wyjątków ponad 100 lat — ale liczba 68 lat panowania osobistego, rozumnego, pełnego płonu dla państwa kultury, musi zadziwić. Cóżto za olbrzym pracy, coś to za wyjątkowa postać w historii. Tylko pomyślmy — z 86 lat życia 68 lat zasiadał na tronie Habsburgów, najwspanialszym, najznamienitszym; dźwigał na skroni koronę św. Leopolda, św. Wacława, św. Stefana — koronę najpiękniejszą, najcenniejszą, — z koron świata, w historii wspomnianych, niezrównaną. Te arcyenne klejnoty opłacał jako człowiek, ojciec rodziny, głowa dynastii nadmiernymi cierpieniami duszy; jako władca szlachetny, prawy, sumienny, obowiązkowy, opłacał przeogromnie trudnymi rządami, niezmierną, prawdziwie serdeczną troską o dobro ludów, o byt monarchii, troską około spełnienia zadań, dziejowem posłannictwem nałożonych; stał 68 lat na posterunku do przedostatniego dnia życia z głębokiem poczuciem odpowiedzialności przed sądem Boga i historii. I pod tym względem równej dla niego miary niema.

Dla nas Polaków, symboliczną wstęgą dziejową silnie z Austrią związanych, cesarz Franciszek Józef I. był monarchą opatrnościowym. On rozumiał nasz ból, koił po ojcowsku i po ojcowsku garnał do swego serca. Z roku na rok potężniało nasze przywiązanie do wielkodusznego, dobrotliwego władcy, aż wyraziło się w adresie do tronu sejmu Galicyjskiego z 10. grudnia 1866 r. w słowach „[.] bez obawy odstępstwa od myśli naszej narodowej, z wiarą w posłannictwo Austrii i z ufnością w sta-

nowczość zmian, które Twoje Monarsze słowo... wyrzekło, z głębi serc naszych oświadczamy, że przy Tobie Najjaśniejszy Panie stoimy i stać chcemy". Odtąd już z przywiązaniem rosła miłość, której wyrazem były słowa monarchy 18. września 1880 r. przy wyjeździe z Galicji wyrzeczone do Kazimierza Grocholskiego prezesa Koła: „moje serce z wami zostaje“; „a nasze serca“ brzmiała odpowiedź, „zabierasz z sobą Najjaśniejszy Panie“. Tak staliśmy niewzruszenie przy cesarzu Franciszku Józefie i kochaliśmy Go, a on nam ufał i na nas liczył. To też w tym groźnym dla Austrii momencie dziejowym na co nas stać było, oddaliśmy — daliśmy legiony, które obok armii sprzymierzonych, tytaniczne, wprost legendarne staczają boje z odwiecznym, śmiertelnym wrogiem. W nadziei, że z zamętu tego nowy świat wyjdzie, było gorącym naszym życzeniem, co zapiszą na wieki świadectwo dzieje, połączenie polskiego państwa wolnego pod berłem cesarza Franciszka Józefa I. A on, zwycięzki mocarz wśród tego krwawego zmagania milionów z wyroku opatrności, spełnia posłannictwo dziejowe Austrii w kierunku Polski, kruszy wrzeczadze grobowego głazu i wskrzesza nam matkę ojczyznę, matkę Bolesławów, Jagiellonów, Batorych, Sobieskich. Rycerstwo polskie, jakby to legendarne, gdzieś pod Babią Górą uśpione, budzi: wstać! czas wam! bywajcie! wzniescie wysoko sztandary, które wam oto daję — bo nie zginęła.

To jest testament cesarza Franciszka Józefa I. dla nas, serce swe nam oddał, a nasze serca wziął. Złota przędza najdelikatniejszych uczuć pomotała je na wieki. W imię tej miłości i tego przeogromnego żalu dopominamy się o jedno z pierwszych miejsc przy trumnie wzniesłego monarchy, abyśmy Mu tam złożyli ślubowanie bezgranicznej czci, hołdu, niewygasłej wdzięczności po wieczne czasy.

Nie znajdziecie równej ani w przybliżeniu miary w historii co do ciosów nazbyt ciężkich, jakie podobało się opatrności zmarłemu monarsze zsyłać Brata Maxymiliana, cesarza Meksyku, rozstrzelali rewolucyoniści 1867 r., a syn, arcyksiążę Rudolf zginął tragicznie 1889. r., arcyksiążę Wilhelm, sryj, zmarł wskutek upadku z konia, arcyksiążę Jan Toskański pod imieniem Jana Ortha przepadł bez wieści, cesarzową Elżbietę zamordował anar-

chista 1898 r., następca tronu Franciszek Ferdynand z małżonką Zofią padł ofiarą tajnego spisku serbskiego 28. czerwca 1914 r.

Nie mniej od tych bolesnym i groźnym ciosem dla ś. p. cesarza była obecna wojna. On, książę pokoju, który Austrii pragnął wieczysty zapewnić pokój boży, musiał w tak późnym wieku chwycić za oręż w obronie honoru swego i dynastji, w obronie dziedzictwa zagrożonego.

Obecna wojna stawia monarchji hamletowski dylemat: „być lub nie być“. Albowiem sąsiednie ludy, zawdzięczające cesarzowi Franciszkowi Józefowi I. wiele dobrego, a Austrii wzory kultury, i przykłady wolności, popadły w megalomanię i złączone w bandę najpospolitszego gatunku łupieżców, rzuciły się na monarchję, aby z jej kawałków zbudować wielką Serbię, wielką Italię, wielką Rumunię, i „*risum teneatis amici*“, zjednoczyć Polskę wolną pod berłem cara. Naiwny, ktoby w to wierzył, szalony, ktoby z Polaków tego pragnął. Po połowę kuli ziemskiej wyciąga milionowe ramiona moloch azyatycko-mongolski — Moskwa na żer dla czerni czynownictwa drapieżnego, nigdy nienasyconego i nieuków, schyzmatycznych popów. Z drugiej połowy zamierza podnóżyć sobie stworzyć zbogacony kramarz, dumny, zimny, wyrafinowany syn Albionu — Anglik.

Walka z tak drapieżnym, a wielokroć liczniejszym wrogiem trudna, nieubłagana, na śmierć i życie, hamletowskie tu oto „być albo nie być“. Więc ból ściszał serce, troska zasępiała oblicze sędziwego monarchy. Ten ból, tę troskę łagodziła pewność, że wszystkie ludy berłu Jego podległe, z miłości ku niemu i z przywiązania do monarchji, jak mur żelazny stanęły w obronie słusznej, świętej sprawy.

Powołany przed Majestat boski odszedł do krainy wiekui-stego spokoju — odszedł z wiarą w moc cudu Habsburgów.

Śmiertelnych wrogów nie brakowało Austrii nigdy. Katastrofalne burze szalały nad nią często: dwuwiekowa wojna z potęgą turecką, 30-letnia wojna, sukcesyjna austriacka, wojny napoleońskie, powszechna rewolucja 1848 r. Wszystkie groziły zagładą. Nicby nie pomogły wiekowe umowy, traktaty, ani sankcyja pragmatyczna, która zabraniała podziału. A jednak — wojny tureckie zakończyły się dla Austrii świetnym pokojem karłowickim, passarowickim; wojna 30-letnia westfalskim, z sukcesyjnej

wyszła Marya Teresa zwycięsko, wojny napoleońskie słynnym kongresem wiedeńskim. Monarchia tak spotężniała, że przewodniczką była długo w Europie. Z paroksyzmu roku 1848 uleczył sam cesarz Franciszek Józef I. Austryę, dając ludom wiosnę, a państwu pierwszorzędną potęgę. Cud zawsze uratował Austryę. Wiarę w ten cud poniósł cesarz do grobu. I my wierzymy w ten cud Habsburgów, że jak po dawnych burzach i po tej ostatniej, najstraszniejszej, nowym zajaśnieje blaskiem sławy, potęgi, nowych nabierze sił do spełniania nadal posłannictwa „stanie się na wewnątrz najmocniejszym wyrazem poszanowania wolności, a na zewnątrz tarczą cywilizacji zachodu, ochroną praw narodów, ludzkości“.

Bezprzykładne boje jej rycerstwa zakuje poeta natchniony w nową Iliadę; opiewać będzie w podniosłych słowach Austryę od spiżu i granitu twardszą, a cesarza Franciszka Józefa I. jako geniusza z pochodnią gorejącą w ręku, niecącego blaski na przyszłe wieki.

Dnia 14. grudnia uczcił Zakład pamięć zgasłego Henryka Sienkiewicza nabożeństwem za spokój duszy ś. p. Autora Trylogii, które odprawił ks. katecheta Władysław Staich w kościele N. P. Maryi i uroczystym porankiem, urządzonym w sali kl. VII., przystrojonej dużym portretem ś. p. Henryka, obramionym artystycznie kirem i wawrzynem przez Z. Lichoniewiczównę, ucz. kl. VI.

Uroczystość rozpoczął prof. Jan Bystrzycki głęboko pomyślanem, a w prześliczne słowa ujętem, porywającym serca i dusze słuchaczy przemówieniem, kreśląc na tle dziejów porozbiorowych znaczenie i zasługi Sienkiewicza. Przemówienie zakończył gorącym wezwaniem słuchaczek, by okazywały zawsze i wszędzie cześć dla wielkiego pisarza nie słowem, lecz wytrwłą służbą wzniosłym ideałom, którym on sam służył i narodowi do naśladowania zostawił. Następnie uczenica kl. VIII. Rosenberżanka Marya wygłosiła wiersz: „Na śmierć Sienkiewicza“, ucz. kl. VIII. Gutkowska Marya odegrała na fortepianie Polones Szopena, a Liptakowa Janina ucz. kl. V., oddeklamowała „Nad mogiłą Sienkiewicza“. Śpiew solowy Lichoniewiczówny Zofii, ucz. kl. VI., recytacja „Jeremi pod

krzyżem", Jadwigi Grażyńskiej, ucz. kl. VII., Beriota Waryacye — odegrane na skrzypcach przez ucz. kl. VI. Jadwigę Przeworską i „Pieśń litewskich borów“, wygłoszona przez Emilię Bojarską, ucz. kl. II. dopełniły program poranku, zakończonego wspólnem odśpiewaniem „Boże coś Polskę“.

Po uroczystości urządzona przez Olgę Eichhornównę, ucz. kl. VI. doraźna składka na „żłóbki im. H. Sienkiewicza“ wśród uczestników poranku przyniosła 16 K. 41 h., które złożono w administracyi „Nowej Reformy“.

Dnia 15. grudnia przystąpiły uczennice do spowiedzi, a na jutro do Komunii św. w kościele św. Barbary.

Dnia 16. stycznia odbył się „Patryotyczny wieczorek“ w teatrze ludowym, pod kierunkiem prof. J. Piaseckiego.

Na program złożyły się: „Ciebie o Panie“ odśpiewane przez chór uczenic z tow. fortepianu, słowo wstępne, wygłoszone przez Stankiewiczównę Jadwigę ucz. kl. VII., Preludyum As-dur i Etuda As-dur Szopena, odegrane przez uczennicę kl. VIII. Gutkowską Maryę; deklamacya Słowackiego „Poeta i natchnienie“ uczenicy kl. VII. Zofii Kluzekówny oraz „Warszawianka“ Wyspiańskiego odegrana przez Olesiównę Ewę z kl. VI., Z. Kluzekównę z kl. VII. i Szlapakównę z kl. VIII.

Świerzyńskiego „Wilia św. Andrzeja“ chór i sola z tow. fortepianu, Romanowskiego „Hymn polski“ wygłoszony przez Helenę Porębską, ucz. kl. VII., Hendla „Sonata“, Młynarskiego „Berceuse“ i Karłowicza „Andantino“, odegrane na skrzypcach przez Przeworską Jadwigę ucz. kl. VI., wreszcie Wiśniowskiego „Leci liście z drzewa“ odegrane przez Olesiównę E., Porębską H., Przeworską J., Magierzankę Janinę, ucz. kl. VII., Szlapakównę H., ucz. kl. VIII. i Mączkównę Bogumiłę, ucz. kl. II. Uroczysty wieczór zakończył się odśpiewaniem pieśni ludowych i patryotycznych przez chóry i sola z tow. fortepianu.

W dniu 22. stycznia wziął Zakład udział w uroczystem nabożeństwie w rocznicę powstania styczniowego przez delegacyę, złożoną z 24 uczenic pod opieką Ochmistrzyni.

Dzień 21. lutego wolnym był od nauki szkolnej, celem umożliwienia uczennicom wzięcia udziału w nabożeństwie popielcowem pod opieką rodziców.

Rekolekcje wielkopostne odbyły uczennice Zakładu w dniach 26.—28. marca w kościele OO. Reformatów, pod przewodnictwem ks. katechety Wład. Staicha, poczem przystąpiły do spowiedzi i Komunii św.

Dnia 9. kwietnia 1917. r. uczennice kl. IV. pod kierunkiem prof. Kannenberga udały się do zakładu zoologicznego U. J., gdzie — dzięki uprzejmości prof. Dra M. Siedleckiego — skorzystano ze skioptikonu i rzucono na ekran cały szereg zdjęć z ziem polskich odnośnie do orografii, hydrografii i wreszcie etnografii naszej ojczyzny. Rzucaniem obrazków łaskawie zajął się p. K. Simm, asyst. Uniw. Jag., a objaśnienia o charakterze geograficznym podawała praktykantka p. Niemcówna.

Dnia 27. kwietnia święcił Zakład dzień imienin a 9. maja dzień urodzin Najjaśniejszej Pani.

Dnia 28. kwietnia lustrował JWP. Stanisław Rzepiński, c. k. Inspektor krajowy naukę języka greckiego w kl. VI. i III., j. niemieckiego w kl. VII., matematyki w kl. IV. i fizyki w kl. III.

Dnia 3. maja święcił Zakład 126-tą rocznicę Konstytucji 3. Maja.

Po odbytem w kościele św. Wojciecha nabożeństwie zebrały się uczennice całego zakładu w sali kl. VII. na poranek urządzony staraniem drużyny skautowej.

Po odśpiewaniu hymnu skautowego: „Wszystko, co nasze, Polsce oddamy“, Stanisława Niemcówna drużynowa, w formie gawędy skautowej objaśniła zebranyim znaczenie reform Konstytucji. Wyszedszy od scharakteryzowania stosunków w Polsce po pierwszym rozbiorze, drużynowa podkreśliła znaczenie przygotowawczych prac w celu odrodzenia narodu — Komisji Edukacyjnej i wybitnych jednostek, jak: Staszic, Kołłątaj, działających piórem i wpajających w umysły współczesnych przekonanie o konieczności reformy wewnętrznej, chroniącej państwo przed dalszą zgubą. Omówiwszy następnie pokrótce charakter zmian w ustroju państwa i społeczeństwa, jakie wprowadzała majowa ustawa, zastanowiła się drużynowa nad znaczeniem Konstytucji odnośnie do następnych pokoleń i doszła do wniosków:

- 1) Konstytucja majowa tchnęła ducha odrodzenia w naród

i nadała pewną spójność wewnętrzną, dzięki której siła naszej narodowości utrzymała się do dzisiejszego dnia.

2) Świadczyła o zdolności Polaków do życia i dlatego dalsze rozbiory stały się krzywdą, wyrządzoną już nie tylko Polsce, ale całej ludzkości przez pogwałcenie zasad etycznych: praw do bytu samoistnego i wolnego — odrodzonego narodu, których to rozbiorów skutki tak krwawem echem odbijają się współcześnie. Dziś, gdy nadziei pełni patrzymy we wschodzącą jutrzeńkę swobody, Konstytucja stanowi w stosunku do nas niejako testament Ojców naszych i nakazuje nam pracę obywatelską pojmować — tak, jak oni — w ofiarnej służbie dla Ojczyzny, w podnoszeniu i uszlachetnianiu szerokich, a mniej oświeconych warstw, a przede wszystkim w ciągłej pracy nad sobą, by przez pogłębienie wewnętrznej swojej wartości odpowiedzieć tem lepiej obowiązkowi, jakie na nas nałożyła, czy nałoży służba Ojczyźnie.

Następnie, po pogadance drużynowej skautka Osuchowska (kl. IV.) wygłosiła „Koncert Jankiela”, w którym Mistrz Nieśmiertelny tak doskonale uwiecznił dzieje Konstytucji i jej upadku.

Poranek zakończono odśpiewaniem „Roty” Konopnickiej.

Dnia 5. maja wziął Zakład udział w powitaniu Najjaśniejszych Państwa, Cesarza Karola I. i Cesarzowej Zyty. Ucenice pod opieką Ochmistrzyni, nauczycielki K. Tretiakówny, prof. Pawlicy, radcy Ippoldta i kierownika Zakładu tworzyły drugi i trzeci szereg szpaleru po prawej stronie od Barbakanu do Bramy Floryańskiej.

Dnia 7. maja odbyła kl. V. popołudniową wycieczkę do lasu Wolskiego pod opieką gospodarza klasy prof. St. Kannenberga oraz prof. M. Ziemnowicza i kierownika Zakładu.

Dnia 9. maja zwiedziły uczennice kl. VIII. Muzeum Narodowe pod kierunkiem prof. Dra Jakóbca, gospodarza klasy.

Dnia 20. maja 1917 r. uczennice kl. IV. odbyły pierwszą geograficzną wycieczkę za miasto, pod opieką gospodarza kl. prof. Pawlicy. Obserwacjami kierowała drużynowa Niemcówna, praktykantka Zakładu. Ruszono popołudniu przez Salwator, Sikornik, ku Bielanom, a z powrotem skierowano się do doliny Rudawy. Ucenice zajmowały się analizą krajobrazu (z pod Kopca Kościuszki) i zdobyły pewne wiadomości z geologicznej budowy najbliższych okolic. Pod względem hydrograficznym

omawiano dolinę Rudawy. Wreszcie z punktu antropogeografii zajęło uczestników położenie Salvatora jako „garden-city”, miasta-ogrodu. Po wycieczce uczennice zdawały sprawozdanie z dobrym wynikiem, świadczącym o odniesionej korzyści.

Dnia 23. maja spędziły uczennice kl. VII. popołudnie na Panieńskich Skałach pod kierunkiem gospodarza klasy, prof. J. Ostrowskiego i prof. J. Piaseckiego oraz kierownika Zakładu.

Dnia 24. maja uczennice klasy VIII. obserwowały refraktorem astronomicznym pod kierunkiem prof. Dra A. Wilka: księżyc, Saturna i niektóre gwiazdy podwójne.

Dnia 1. czerwca przyjęły uczennice klasy VI. Sakrament Bierzmo wania.

Dnia 2. czerwca odbyła się całodzienna wycieczka uczennic wszystkich klas na Bielany pod opieką: Ochmistrzyni, praktykantki: Dr Knapczyk, profesorów: Dra Jakóbca, Kannenberg, Pawlicy, Piaseckiego, Dra Rudnickiego, Dra Wilka i kierownika Zakładu.

Dnia 9. czerwca odbyły uczennice kl. I. i III. wycieczkę na Panieńskie Skały pod kierunkiem i opieką profesorów: Dra Jakóbca i Leonharda.

Dnia 10. czerwca odbyła się geograficzna wycieczka klasy IV. Sprawozdanie z niej, pióra kierowniczk, praktykantki St. Niemcówny, brzmi:

Po wysłuchaniu Mszy św. w kościele XX. Zmartwychwstańców pojechały uczennice tramwajem na Podgórze. Stąd udano się przez Borek Fałęcki, Piaski Kobierzyńskie, a następnie wracano przez wsie Skowronek, Zakrzówek, Ludwinów.

Za cel postaviono: 1) analizę geograficzną miasta Podgórze jako osady pomostowej, o świetnej przyszłości komunikacyjno-handlowej (4 stacje). Omawiano genezę pierwotnego „Josephstadtu” i fizjonomię — wreszcie sam plan zabudowań, zależny od warunków topograficznych.

Doskonałym uzupełnieniem spostrzeżeń były obserwacje czynione nad osadą wybitnie przemysłową, Borkiem Fałęckim.

Wreszcie dostajemy się na wydmy kobierzyńskie — i stwierdzić należy, że prócz radości wielkiej wśród uczestniczek, że mają przed sobą miniaturową pustynię, widać było i zainteresowania

geograficznej natury, które zaspokoić starała się prowadząca wycieczkę.

Przedewszystkiem zastanawiano się nad powstaniem wielkich wydm piaszczystych, ich kształtem, materiałem i stadiami rozwoju. Dalej wyjaśniano ich położenie i czas, w którym powstać mogły, wreszcie uczenice na podstawie znajomości geografii starały się odtworzyć obszary wydmowego krajobrazu — naprzód Polski — następnie całej ziemi.

Po drodze zwracano uwagę na materiał petrograficzny, spotykany, jako obcy, naniesiony przeważnie przez człowieka, więc na porfiry, wapienie dębnickie i miejscowe wapienie jurajskie Krzemionek.

Również bystro zauważyły uczenice drobne morfologiczne formy dolin rzecznych (Wilga—Wisła) i wogóle hydrografii okolic piaszczystych. Miła pogawędka na tematy związane z geografją nie pozwoliła uczuć skwaru południa i gromadka wycieczkujących w najlepszych humorach, a z rozszerzonym horyzontem zainteresowań wracała do Krakowa.

Sprawozdanie z wycieczki zdawały uczenice następnie w szkole, które świadczyło, jak bystro umysły młodzieży umieją się oryentować w zagadnieniach podstawowych geografii.

W dniach 29—31. maja odbył się piśmienny egzamin dojrzałości, a w dniach 14—16. czerwca ustny pod przewodnictwem radcy Rządu Józefa Kurowskiego, dyrektora c. k. gimnazjum w Bochni.

Dnia 11. czerwca odbyły uczenice spowiedź, a następnego dnia przyjęły Komunię św. w kościele św. Barbary.

Dnia 16. czerwca hospitował ks. Dr Adam Podwin, kanonik Katedry krakowskiej, Komisarz konsystorski na ukę religii w kl. II. i V.

W dniu 17. czerwca odbyła się konferencya Grona, na której uchwalono przekształcić Zakład na gimnazjum realne. Przekształceniu ulegną z początkiem r. szk. 1917/18. kl. I.—IV. a z każdym następnym r. szk. klasa bezpośrednio wyższa, tak, że w r. szk. 1921/2. całe gimnazjum będzie miało charakter realnego i w tym też roku odbędzie się pierwszy egzamin dojrzałości absolwentek gimnazjum realnego.

Dnia 18. czerwca wzięły abiturientki wraz z gospodarzem

klasy oraz profesorem Drem A. Wilkiem i kierownikiem Zakładu udział w nabożeństwie odprawionem na ich intencję w kościele N. P. Maryi przez katechetę ks. Dra M. Pęcowskiego, który pożegnał je od ołtarza, wskazując abiturientkom w serdecznych, a podniosłych słowach cele i drogi dalszego, pozaszkolnego życia. Po powrocie z nabożeństwa zebrały się abiturientki w sali egzaminacyjnej, gdzie prof. Dr Jakóbiec, gospodarz klasy, tak do nich przemówił:

Drogie Panie!

Po ośmiu latach sumiennej i gorliwej pracy opuszczacie Panie nasz Zakład, który Was nauczał i wychowywał. Jako Wasz najdawniejszy nauczyciel, a w ostatnim czasie także gospodarz klasy, mam Panie w dniu dzisiejszym pożegnać, lecz nie wzruszać i roztkliwiać, dając trzeźwe i mocne słowa zachęty na dalszą drogę życia. Właściwie wydaje się rzeczą niemożliwą ten padoł łez, wywołany długotrwałą wojną oświecić jakimkolwiek promieniem jasnym i radosnym. Wszak straszliwa wojna spustoszyła nasze zagony ojczyste, zostawiając ruiny i zgłiszcza; wszak kwiat siły męskiej legł w grobach lub wieść będzie żywot w kalectwie; wszak dzieci nasze już w pączkach marnieją; wszak wiele najwyższych dóbr kulturalnych, zdobytych długą pracą całych wieków uległo zniszczeniu i zagładzie; a w końcu nawet upiór głodu zagląda nam w oczy... Jednem słowem ludzkość w dobie obecnej osiągnęła punkt kulminacyjny zdziczenia, rozpętana takimi hasłami jak: siła przed prawem, walka o byt, wola mocy. Na takich podwalinach opierało się współczesne życie większości państw, które teraz toczą zażarty bój, na który ze zgrozą patrzymy. To też życie poza murami szkoły jest wprost zaprzeczeniem tego, szczytnego człowieczeństwa, zwanego też humanitaryzmem, do któregośmy Panie zawsze prowadzili, rozwijając w nich kult dla piękna, dobra i prawdy, dla użyteczności, sprawiedliwości i wolności, wogóle dla wszelkiej doskonałości.

A jednak — mimo wszystkie okropności miejmy silną ufność, że z tego zamętu wyjdzie świat ducha. Wszak zło istniejące w tylu przeróżnych formach, nie jest wartością absolutną, tylko względną. Ono istnieje na to, aby przez walkę z niem dobro i postęp mogły się tem prędzej urzeczywistnić, wznosząc się przez

nasze przeciwdziałanie na wyższy stopień doskonałości. To też z obecnej katastrofy wyjdzie nowy porządek świata. Widział go Słowacki oczyma ducha, głosząc: „oto zmartwychwstały narody, oto lud przeważa! korony ulatują z głów, jak orły niebieskie“.

Ten nowy porządek wyrozumowali też nasi filozofowie jak Trentowski i Cieszkowski, tworząc swoją koncepcję o nowej epoce ludzkości, o królestwie bożem na ziemi, które mają urzeczywistnić przede wszystkim ludy słowiańskie, opierając jego budowę na zasadach sprawiedliwości, miłości i wolności.

Dzisiaj wiele zjawisk świadczy o tem, że te sny i marzenia urzeczywistniają się w oczach naszych: strącenie caratu, owej najsilniejszej ostoji autokratyzmu, zwiastuje narodom wolność polityczną i demokratyczny porządek, w którym ludy będą same stanowiły o swoim losie. Równocześnie z tym faktem rozbrzmiewa szeroko po całej kuli ziemskiej hasło o równouprawnieniu i wolności narodów do kierowania sobą według własnej woli, to hasło, za które Polska tyle razy krew przelewała, ono także urzeczywistnia się dzisiaj, a idea polska zwycięża. To też w związku z tymi faktami świeci nam jasno gwiazda nadziei, że na tle ogólnego uporządkowania stosunków w nowej epoce ludzkości zmartwychwstanie także Polska — wolna, zjednoczona i niepodległa.

Uzyskanie świadectwa dojrzałości w tym momencie dziejowym, kiedy Polska dźwiga się z grobu do nowego życia, jest atoli połączone z wielkimi obowiązkami: wszak w ojczyźnie naszej trzeba prowadzić systematyczną odbudowę zarówno pod względem gospodarczym jak duchowym. Kiedy dzisiaj rozstać się mamy, zwróćmy w tym kierunku nasze rozważania, bo myśmy Panie zawsze przygotowywali do życia czynnego, do pracy dla Polski.

Polska potrzebuje dzielnych sił — także kobiecych — na niwie życia praktycznego. Wszak rozwój życia ekonomicznego bez racjonalnego prowadzenia gospodarstwa domowego, bez ustawicznego popierania wytwórczości narodowej, w myśl hasła „swój ku swemu“, bez współudziału w pracy społecznej, jest niemożliwy. Nie zapominajcie tedy, Panie, o tej prozaicznej, lecz ważnej stronie życia narodowego!

Szkoła, udzielając Paniom systematycznej a wszechstronnej nauki, pracowała też usilnie nad rozwojem Waszego rozumu.

Nauka umożliwiła Paniom wydawanie krytycznych sądów o rzeczywistości przeszłej i teraźniejszej, kładąc zarazem podwaliny pod zdrowy i jasny pogląd na świat i życie. To rozbudzone w szkole zamiłowanie do poznawania prawdy pielęgnujcie też nadal w życiu, abyście zawsze były zdolne do rozpraszania ciemności i do walki z przesądami, gdziekolwiek je napotykanie.

Tymczasem świat uczuć stanowi właściwość natury kobiecej. Szkoła przez swoją wyższą naukę nigdy ich nie tłumila, lecz przeciwnie, jaknajtroskliwiej hodowała i rozwijała. To też trzymajcie Panie wysoko sztandar swej osobistej godności, ale miejcie też współczucie dla biednych, upośledzonych i uciśnionych; okazujcie dobroć i ofiarność wszędzie tam, gdzie ich najwięcej potrzeba. Kochajcie to, co piękne, dobre i wzniosłe, a zarazem ożywiajcie serca swojego najbliższego otoczenia zapałem dla narodowych i ogólnoludzkich ideałów i budźcie odwagę i męstwo w dążeniu do ich urzeczywistnienia.

Jednakowoż uczucia są tylko pobudkami do czynów: działajcie tedy dobrze i szlachetnie, wytrwale, mocno i konsekwentnie! Wtedy urzeczywistniać będziecie wielkie a piękne zadania kobiety: rozniecać i pielęgnować znicz ogniska domowego, łagodzić cierpienia i mnożyć szczęście, uszlachetniać pracę, choćby najdrobniejszą, popierać ludzkość w jej walkach o udoskonalenie.

Takie ideały, takie dążenia tkwią i tleją w waszych sercach i umysłach. Dowodem jest owo tak szczerze a proste zadanie o wzorach życiowych, wziętych bądź z rzeczywistości, bądź z historii i literatury, ale zawsze w związku z życiem realnem i w zgodzie z naturą i powołaniem kobiety. Takie pojęcie ideałów życiowych jest miarą dla wartości wychowania etycznego i rozwoju charakteru — i Wam chlubę przynosi, atoli przynosi ono też chlubę dla systemu wychowawczego i dla naszej szkoły. Tylko nie zapominajcie Panie o tych ideałach, choćby nawet wypadło ich bronić wobec różnych przeciwności.

W następstwie tak pojętej działalności uzyskacie też Panie niezawodnie większą samodzielność w życiu gospodarczem, a zupełne panowanie w kole rodzinnem; nadto osiągniecie zbawienny wpływ na życie i obyczaje publiczne, a wtedy też rodzaj niewieści przyczyni się do uszlachetnienia całej ludzkości. Wówczas też nie powtórzy się już taka katastrofa dziejowa jak obecna, wybu-

chła bez współudziału i bez winy kobiet. W ten sposób reprezentować będziecie, Panie, potężne a szlachetne siły twórcze, zdolne urzeczywistniać wielkie wartości kulturalne, które Wam samym sprawią zadowolenie, a korzyść i szczęście przyniosą Ojczyźnie naszej. Bo słusznie mówi Ruskin, że niema innego bogactwa prócz życia ze wszystkimi jego potęgami miłości, radości i podziwu, a ten kraj jest najbogatszy, który żywi największą ilość szlachetnych i szczęśliwych istot ludzkich.

Jeżeli by zaś kiedykolwiek wynurzyły się wątpliwości co do wartości życia, to tak pojęte zadania kobiety-Polki niech rozpraszają mgły pesymizmu.

Idźcie, tedy Panie, z podniesionem czołem i otuchą w sercu — w życie! Niezawodnie spotkacie tam różne przeszkody, niejeden opór, różne zawody. Jednak nie zniechęcajcie się nigdy! Jasne i górne ideały, oświecające myśl a rozgrzewające serce, niechaj Wam zawsze rzucają promienne blaski na drogę życia, przez ich pryzmat patrzcie na świat, bo to, co czytamy w świecie i ludziach jest właściwie odbłaskiem naszej własnej duszy.

W tym związku jedno życzenie: Niechaj wszędzie nam jak najrychlej słońce pokoju, abyście Panie te prace mogły rozpocząć w spokoju ku zadowoleniu własnemu, a Ojczyźnie na chlubę i pożytek. Kończę wezwaniem rycerza z Anhellego: „Kto ma duszę, niech wstanie, niech żyje, bo jest czas żywota dla ludzi silnych“.

Po przemówieniu dyrektora Zakładu, który wyraził nadzieję, iż z dniem dzisiejszym nie zerwie się węzeł, łączący abiturientki z gimnazjum Król. Jadwigi i zapewnił je, że szkoła nadal troskliwie śledzić będzie dalsze ich losy, a chętnie z pomocą — w miarę sił i możliwości — ile razy o to do niej się zwróca, spieszyć im będzie, — a pożegnał abiturientki słowami: „Szczęść Wam i strzeż Was, Boże!“ rozdano świadectwa dojrzałości.

Dnia 24. czerwca uczennice kl. VI. i VII. zwiedziły wnętrza Wawelskiego Zamku pod kierunkiem profesora Dra Koziółkowskiego.

Dnia 27. czerwca kl. VII. odbyła wycieczkę na Panieńskie Skały pod przewodnictwem gosp. klasy prof. J. Ostrowskiego i Dra F. Leji.

Uczennice wzięły także udział w datkach na cele humanitarno-patriotyczne: do d. 27. czerwca na „Czerwony Krzyż” 56 K 33 h; dnia 12. grudnia 1916 r na „Towarzystwo ochrony dzieci” 20 K 61 h; dnia 14. grudnia 1916 i 27. czerwca 1917 r na „Żióbki im. H. Sienkiewicza” 36 K 41 h; d. 23. lutego na „Tydzień K. B. K.” 110 K 63 h; d. 17. czerwca „Tow. Domu młodzieży szk. śr., dnich” na bezpłatne lub tanie obiady dla niezamożnych uczniów 28 K 71 h. Razem 252 K 69 h.

Stan zdrowotny uczenic. W ciągu roku szkolnego — pomijając przypadki lekkiego, chwilowego niedomagania — stan ogólny był dobry tak, iż Miejski Urząd Zdrowia — prócz wymycia w dniu 26. lutego kl. I., z powodu, że 1 uczennica przychodziła z domu, gdzie panowała dyfterya, a w dniu 25. maja kl. VII., zaś 19. czerwca kl. II., z powodu, że w pierwszym razie 2 uczennice, w drugim zaś 1 ucz. przychodziły z domu, gdzie panowała szkarlatyna — żadnych energiczniejszych zarządzeń w tym roku szk. nie przedsiębrał, a nauka nie doznała żadnej przerwy.

Rok szkolny zakończono w dniu 27. czerwca uroczystem nabożeństwem odprawionem w kościele OO. Reformatorów.

XIV.

Wynik egzaminu dojrzałości.

W terminie letnim za rok szkolny 1916/17 w dniach 14—16. czerwca, pod przewodnictwem Rady rządu Józefa Kurowskiego, dyrektora c. k. gimnazyum w Bochni.

Do egzaminu zgłosiło się uczenic publicznych 21.

Uznano za dojrzałe z odznaczeniem 8

„ „ „ jednogłośnie 6

„ „ „ większością głosów 6

Reprobowano na $\frac{1}{2}$ roku 1

Razem . . . 21

Świadectwo dojrzałości otrzymały:

1. Antoniewiczówna Irena, ur. 14/XII 1898 w Krakowie (szkoła gospod. w Snopkowie).

2. Aronsohnówna Ludwika, ur. 12/X 1898 w Krakowie (filozofia [język polski i niemiecki]).
3. **Bąkowska Zofia**, ur. 5/V 1899 w Krakowie (filozofia [język polski i niemiecki]).
4. Buchbinderówna Gusta, ur. 29/V 1899 w Krakowie (nie zdecydowała).
5. **Chmurzanka Janina**, ur. 2/I 1899 w Liskach (Akad. muzyczna).
6. **Danknerówna Stefania**, ur. 14/IV 1898 w Stanisławowie (filoz. [historia i geografia]).
7. **Gutkowska Marya**, ur. 4/VI 1899 w Krakowie (historia sztuki).
8. Jankowska Izabela, ur. 19/VI 1897 w Podwoławcach (medycyna).
9. Kamslerówna Stefania, ur. 21/X 1898 w Krakowie (Akademia handlowa).
10. Kronengoldówna Sali, ur. 3/IV 1898 we Lwowie (nie zdecyd.).
11. Kubickówna Wincentyna, ur. 12/XII 1895 w Kawęczynie (zawód praktyczny).
12. Ogieńska Marya, ur. 8/III 1898 w Krakowie (farmacja).
13. **Pachońska Zofia**, ur. 29/XI 1897 w Trzebini (farmacja).
14. **Petriówna Stefania**, ur. 20/XI 1897 w Kranzbergu (filozofia [matematyka, fizyka]).
15. Rosenberżanka Marya, ur. 14/V 1896 we Lwowie (praktyczny zawód).
16. **Schreiberówna Angustyna**, ur. 3/V 1899 w Krakowie (Akademia handlowa i filozofia [język polski i filologia]).
17. Słupska Jadwiga, ur. 9/IX 1898 w Krakowie (medycyna).
18. Szlapakówna Helena, ur. 4/XII 1898 w Brunarach Niżnich (agronomia).
19. Truczkówna Marya, ur. 25/VII 1898 w Starej Soli (medycyna).
20. **Zieleniewska Julia**, ur. 21/VII 1898 w Tarnowie (filoz. [chemia]).

XV.

Wykaz książek szkolnych,

których używać się będzie w roku szkolnym 1917/18:

Klasa I. Wielki katechizm religii katolickiej. Kraków 1910. —
0·60 K. — Dr. Maryan Reiter: Czytania polskie dla I. klasy

z ilustracjami. Lwów 1910 — 3 K. — Antoni Małecki: Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 11. Lwów 1910 — 2·40 K. — Z. Samolewicz: Zwięzła gramatyka języka łacińskiego dla kl. I. i II. Wyd. 6. Lwów 1907 — 1 K. — J. Steiner i Dr. A. Scheindler: Ćwiczenia łacińskie dla kl. I. Wyd. 5., opracowane przez A. Frączkiewicza i F. Próchnickiego. Lwów 1907 — 1·20 K. — Zagajewski: Książka niemiecka. — 2·40 K. — Eugeniusz Romer: Geografia. Wyd. 2., z atlasem. Lwów 1908 — 3·20 K. — Bronisław Gebert i Gizela Gebertowa: Opowiadania z dziejów ojczystych. Lwów 1912. — Wyd. 2, zmienione — 2·50 K. — Ignacy Kranz: Arytmetyka na kl. I. Kraków 1911 — 1·50 K. — Ignacy Kranz: Geometria pogładowa na kl. 1. Wydanie 2. — 1·30 K. — Dr. J. Nussbaum i J. Wiśniowski: Wiadomości z zoologii dla niższych klas szkół średnich. Wyd. 3. Lwów 1910 — 3·60 K. — Józef Rostafiński: Botanika szkolna na klasy niższe. Wyd. 6. Kraków 1907. — 2·60 K.

Klasa II. Wielki katechizm religii katol. — Kraków 1910 — 0·60 K. — Antoni Małecki: Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 11. Lwów 1910 — 2·40 K. — Dr. Maryan Reiter: Czytania polskie dla klasy II. z ilustracjami. Lwów 1911 — 3·40 K. — Dr. Zygmunt Samolewicz: Zwięzła gramatyka języka łacińskiego dla kl. I. i II. szkół średnich. Wyd. 6. Lwów 1907 — 1 K. — Józef Steiner i Dr. August Scheindler: Ćwiczenia łacińskie dla kl. II., opracow. przez Dr. Zygmunta Samolewicza. Wyd. 6., przygotował A. Frączkiewicz — 1·80 K. — Dr. L. German, Dr. K. Petelenz i St. Gayczak: Ćwiczenia niemieckie dla kl. II. Wyd. 5. Lwów 1912, opr. — 2·80 K. — Michał Siwak: Geografia dla kl. II. i III. Lwów 1911, opr. — 3·20 K. — Dr. Aleksander Semkowicz: Opowiadania z dziejów powszechnych dla niższych klas szkół średnich. Część I. Wyd. 4., poprawione i uzupełnione. Lwów 1912, opr. — 2 K. — Ignacy Kranz: Arytmetyka na kl. II. Kraków 1911, opr. — 1·50 K. — Ignacy Kranz: Geometria pogładowa na kl. II. szkół średnich. Kraków 1910, opr. — 1·40 K. — Dr. Józef Nussbaum i Józef Wiśniowski: Wiadomości z zoologii dla niższych klas szkół średnich.

Wyd. 3. Lwów 1910 — 3·60 K. — Józef Rostafiński: Botanika szkolna dla klas niższych. Wyd. 6. Kraków 1907 — 2·60 K.

Klasa III. Ks. Jougan: Liturgika. Wyd. 4. Lwów 1910, opr. — 1·40 K. — Ks. Szydelski: Dzieje biblijne starego zakonu. Lwów 1912 — 1·50 K. — A. Małecki: Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 9—11. Lwów 1911 — 2·40 K. — Dr. Maryan Reiter: Czytania polskie dla III. klasy z ilustracjami. Lwów 1912 — 3·40 K. — Dr. Zygmunt Samolewicz i Tomasz Sołtysik: Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Składnia. Wyd. 9. Lwów 1909, opr. — 2·40 K. — Franciszek Próchnicki: Ćwiczenia łacińskie dla klasy III. Wyd. 6. Lwów 1912, opr. — 1·80 K. — Wiktor Kłak: Korneliusza Neposa Żywoty sławnych mężów. Wyd. 5. Lwów 1911 — 1·50 K. — Dr. L. German, Dr. K. Petelenz i St. Gayczak: Ćwiczenia niemieckie dla klasy III. Wyd. 5. Lwów 1911 — 2·80 K. — Dr. K. Petelenz: Deutsche Grammatik. Wyd. 3 i 4. Lwów 1911 — 1·80 K. — Michał Siwak: Geografia dla kl. II. i III. Lwów 1911 — 3·20 K. — Gebert Bronisław i Gizela Gebertowa: Opowiadania z dziejów monarchii austro-węgierskiej. Lwów 1912 — 2·50 K. — Ignacy Kranz: Arytmetyka na kl. III. Kraków 1910 — 1·80 K. — Ignacy Kranz: Geometrya pogładowa na kl. III. Kraków 1910 — 1·80 K. — Władysław Żłobicki: Wiadomości z fizyki dla niższych klas szkół średnich — 3·20 K.

Klasa IV. Ks. Dąbrowski: Historia biblijna zakonu nowego. Wyd. 4. Lwów 1910 — 1·70 K. — A. Małecki: Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 9—11. Lwów 1911 — 1·40 K. — Fr. Próchnicki i K. Wojciechowski: Wypisy polskie. T. IV. Lwów 1911 — 3·60 K. — Dr. Zygmunt Samolewicz i Tomasz Sołtysik: Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Składnia. Wyd. 9. Lwów 1909 — 2·40 K. — Franc. Próchnicki: Ćwiczenia łacińskie dla kl. IV. Wyd. IV. Lwów 1909 — 2 K. — C. Julii Caesaris Commentarii de bello Gallico. Wyd. Fr. Terlikowski. Wyd. 4. Lwów 1912 — 1·60 K. — Węckowski: Książka do nauki języka francuskiego. Część I. Wyd. 2.

Lwów 1911 — 2·40 K. — Dr. L. German, Dr. K. Petelenz i St. Gayczak: Ćwiczenia niemieckie dla klasy IV. Wyd. 4. Lwów 1910 — 3 K. — Dr. A. Jahner: Deutsche Grammatik. Wyd. 3 i 4. Lwów 1911 — 2·20 K. — Stan. Majerski: Geografia monarchii austro-węg. Wyd. 6. Lwów 1912 — 2·20 K. — Wincenty Zakrewski: Historia powszechna. Cz. I. Wyd. 7. Kraków 1911 — 2·40 K. — Pl. Dziwiński: Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych. Wyd. 5. niemieckie. Lwów 1912 — 4·50 K. — Antoni Łomnicki: Geometria. Część I. i II. dla kl. IV. i V. (Planimetria i Stereometria). Lwów 1911 — 3·40 K. — Żłobicki: Wiadomości z fizyki dla niższych klas szkół średnich — 3·20 K. — Bronisław Duchowicz i Józef Wiśniowski: Wiadomości z chemii i mineralogii dla klas niższych szkół średnich. Lwów 1911 — 2·80 K.

Klasa V. Ks. Mateusz Jeż: Nauka wiary katolickiej. Cz. I. Wyd. 3. Kraków 1911 — 2 K. — Z. Samolewicz i T. Sołtysik: Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Składnia. Wyd. 9. Lwów 1909 — 2·40 K. — St. Bednarski: Owidyusza pisma wybrane. Wiedeń-Lwów 1903 — 2 K. — Livii ab urbe condita, wydał Fr. Majchrowicz 1905 — 2·50 K. — L. Ćwikliński: Gramatyka języka greckiego. Wyd. 3. Lwów 1902 — 3·40 K. — E. Fiderer: Chrestomatya z pism Xenofonta. Wyd. 4. Lwów 1909 — 2·40 K. — Homera Iliada. Część I., opracowali Scheindler-Sołtysik — 1·40 K. — Franciszek Próchnicki i Dr. Konst. Wojciechowski: Wypisy polskie dla kl. V. Lwów 1911 — 3·80 K. — Jul. Ippoldt i Adolf Stylo: Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galizischen Mittelschulen. I. Teil. V. Klasse. Wyd. 3. Lwów 1912 — 3·80 K. — Winc. Zakrzewski: Historia powszechna. Cz. I. Wyd. 7. Kraków 1911 — 2·40 K. — Winc. Zakrzewski: Historia powszechna. Cz. II. Wyd. 5. Kraków 1908. — 2·40 K. — Pl. Dziwiński: Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych. Wyd. 5. Lwów 1912 — 4·50 K. — Ant. Łomnicki: Geometria. Część I. i II. dla klasy IV. i V. Lwów 1911 — 3·40 K. — Dr. Tadeusz Wiśniowski: Zasady mineralogii i geologii. Wyd. 3. Lwów 1912 — 3 K. — Józef Rostafiński:

Botanika szkolna dla klas wyższych. Wyd. 4. Kraków 1911 — 3'20 K.

Klasa VI. Ks. Dr. Sieniatycki: Dogmatyka szczegółowa. Wyd. 2. Lwów 1910 — 2'80 K. — Tomasz Sołtysik: G. Sallustii Crispi Bellum Jugurtinum. Lwów 1910 — —'70 K. — Tomasz Sołtysik: M. T. Ciceronis. Orationes quattuor in L. Catilinam. Lwów 1905 — —'70 K. — Stanisław Rzepiński: Wybór poezji Wergilego. Wiedeń-Lwów 1912 — 1'70 K. — Samolewicz-Sołtysik: Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Składnia. Wyd. 9. Lwów 1909 — 2'40 K. — Homera Iliada. Część I. Wydał Scheindler-Sołtysik. Lwów 1908 — 1'40 K. — Homera Iliada. Część II. Wydał Scheindler-Sołtysik. Lwów 1909 — 1'70 K. — Franciszek Terlikowski: Wybór z dziejów Herodota. Wiedeń-Lwów 1900 — 2'20 K. — Plutarch: Żywot M. Porcyusza Katona Starszego. Wydał Dr. Wojciech Krajewski. Wiedeń-Lwów 1911 — 1'50 K. — F. Fiderer: Gramatyka języka greckiego. Wyd. 4. Lwów 1909 — 3'— K. — I. Chrzanowski i K. Wojciechowski: Wiadomości z historii literatury polskiej do roku 1822 z wypisami. — Juliusz Ippoldt i A. Stylo: Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galizischen Mittelschulen. II. Teil. VI. Klasse. Wyd. 2. Lwów 1910 — 3'60 K. — Winc. Zakrzewski: Historia powszechna. Część III. Kraków 1908. Wyd. 4. — 2'80 K. — Pl. Dziwiński: Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych. Lwów 1910 — 4'50 K. — Dr. A. Łomnicki: Geometrya. Część III. i IV. dla kl. VI., VII. i VIII. Lwów 1912 — 3'80 K. — Kranz: Logarytmy. Wyd. 2. Kraków 1912 — 1'30 K. — Dr. Ign. Petelenz: Zoologia dla klas wyższych szkół średnich. Wyd. 3. Lwów 1907 — 3'— K.

Klasa VII. Ks. Karol Szczeklik: Etyka katolicka. Wyd. 5. Kraków 1912 — 2'20 K. — Stanisław Bednarski: Cycerona mowa za Archiaszem. Wiedeń-Lwów 1905 — —'50 K. — Stanisław Bednarski: Cycerona mowa o naczelnem dowództwie Pompejusza. Wiedeń-Lwów 1896 — —'70 K. — Franciszek Terlikowski: M. T. Ciceronis de officiis libri tres. Wiedeń-Lwów 1896 — 1'60 K. — Stanisław Rzepiński: Wybór poe-

zyi Wergilego. Wiedeń-Lwów 1912 — 1·70 K. — Samolewicz-Sołtysik: Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Składnia. Wyd. 9. Lwów 1909 — 2·40 K. — Homera Odysseja: wydał M. Jezienicki. Wiedeń-Lwów 1908 — 3.— K. — Wybór mów Demostenesa: wydał W. Schmidt. Wiedeń-Lwów 1893 — 1·40 K. — Plato: wybór pism, opracował J. Jędrzejowski. Wyd. 1 ilustr. Lwów 1912 — 3.— K. — F. Fiderer: Gramatyka języka greckiego. Lwów 1909 — 3.— K. — Stanisław Tarnowski i Franciszek Wójcik: Wypisy polskie. Część I. Wyd. 1. Lwów 1909 — 3·30 K. — Stanisław Tarnowski i Franciszek Próchnicki: Wypisy polskie. Część II. Wyd. 4. Lwów 1911 — 3 60 K. — J. Ippoldt i A. Stylo: Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galizischen Mittelschulen. III. Teil. VII. Klasse. Lwów 1911. Wyd. 2. 4— K. — Winc. Zakrzewski: Historia powszechna. Część III. Kraków 1908. Wyd. 5. — 2·80 K. — Anatol Lewicki: Zarys dziejów Polski i krajów ruskich. Wyd. 4. Kraków 1910 — 2— K. — Pl. Dziwiński: Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych. Wyd. 4. Lwów 1910 — 4·50 K. — Dr. A. Łomnicki: Geometria dla klas VI., VII. i VIII. Lwów 1912 — 3·80 K. — I. Kranz: Logarytmy. Wyd. 2. Kraków 1805 — 1·30 K. — Soléski: Wykład nauki fizyki. Wyd. 2. Lwów 1892 — 3·60 K. — Fr. Tomaszewski: Chemia. Wyd. 4 (brosz.). Kraków 1912 — —·70 K. — Nuckowski: Początki logiki ogólnej 1903 (wyczerpane) — 2— K,

Klasa VIII. Ks. Jougan: Historia Kościoła katolickiego. Wyd. 3. Lwów 1907 — 2— K. — Wybór pism Kw. Horacego Flakusa, wydał Julian Dolnicki — 1·50 K. — Wybrane pisma historyczne Tacyta, wydał J. Staromiejski. Wiedeń-Lwów 1898 — 2·20 K. — Z. Samolewicz-Sołtysik: Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Wyd. 9. Lwów 1909 — 2·40 K. — Homera Odysseja, wydał M. Jezienicki, Wiedeń-Lwów 1908 — 1— K. — Plato, Wybór pism, opracował J. Jędrzejowski, Wyd. 1. ilustr. Lwów 1912 — 3— K. — Sofoklesa Antygona, wydanie Majchrowicza. — F. Fiderer: Gramatyka języka greckiego. Wyd. 4. Lwów 1909 — 3— K. — Stanisław Tarnowski i Franciszek Próchnicki: Wypisy polskie. Część II.

Wyd. 4. Lwów 1911 — 3'60 K. — Julius Ippoldt: Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galizischen Mittelschulen. IV. Teil. VIII. Klasse. Lwów 1909 — 4 K. — Stanisław Głąbiński i Ludwik Finkel: Historia austriacko-węgierskiej monarchii i wiadomości polityczne i społeczne. Wydanie 3. Lwów 1910 — 2'— K. — Anatol Lewicki: Zarys dziejów Polski i krajów ruskich. Wyd. 4. Kraków 1910 — 2'— K. — Pl. Dziwiński: Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych. Wyd. 4. Lwów 1910 — 3'60 K. — Dr. A. Łomnicki: Geometrya dla kl. VI, VII. i VIII. Lwów 1912 — 3 80 K. — Kranz: Logarytmy. Wyd. 2. Kraków 1911 — 1'30 K. — Kranz: Zbiór zadań matematycznych dla klas wyższych. Wyd. 1 i 2. Kraków 1905 (książka pomocnicza) — 3'50 K. — Soleski: Wykład nauki fizyki. Wydanie 2. Lwów 1892 — 3'60 K. — Lindner-Kulczyński: Wykład psychologii. Wyd. 3. Kraków 1912 — 2'20 K.

XVI.

Vacat.

XVII.

Imienny spis uczenic w ciągu roku szkolnego 1916/17.

KLASA I.

1. Armhausówna Walerya I	7. Cikowska Janina I
2. Baschkopfówna Karolina I	8. Ćwiklińska Marya I
3. Brandówna Eugenia I	9. Doszlanka Karolina I
4. Brichtówna Zofia I	10. Draczówna Irena Karolina
5. Cholewkówna Marya I	11. Drobnerówna Władysława
6. Chowańcówna Honorata	12. Eisenówna Helena I
Zofia I	13. Englówna Celina

Uwaga. Tłusty druk oznacza chlubnie uzdolnione, I uzdolnione, data w nawiasie dzień wystąpienia a (przyw.) uczenie prywatne.

14. Färberówna Anna I	32. Madejówna Michalina Ma-
15. Fischerówna Rozalia	gdalona (31/I 1917)
16. Flochowna Marya Wojcie-	33. Mączkówna Zofia Wiesław.
cha (26/V 17)	34. Metallmannówna Ludmiła I
17. Francozówna Wanda (pry-	35. Mrozówna Kamila Eugenia I
watna) [nie zgłosiła się	36. Nistenbergerówna Broni-
w II. półroczu]	sława I (pryw.)
18. Frączkowska Danuta Mar. I	37. Osuchowska Zofia I (pryw.)
19. Friedmannówna Leonora	38. Pierzchalska Helena (pryw.)
20. Górkówna Marya I	[zgłosiła się na wrzesień]
21. Górówna Eleonora	39. Pirowska Melania I
22. Gutfreundówna Franciszk.	40. Ringlówna Rebeka I
23. Gutfreundówna Zofia	41. Salonkówna Anna Henr.
24. Jarosińska Felicja I	42. Schwimmerówna Irena I
25. Jossówna Zofia	43. Sommerówna Marya
26. Królówna Zofia I	44. Szczepańska Wanda Anna I
27. Kruczkowska Melania	45. Ścieżkówna Janina I
28. Kulinowska Zofia I	46. Wążanka Gabryela Gizela I
29. Kurzawianka Olga Blanka I	47. Wilkówna Zofia Wanda I
30. Landauówna Stefania I	48. Wolnicka Eugenia Marya I
31. Łukaszewska Mieczysł. I	49. Wolska Zofia Jadwiga
	50. Zasielska Irena I.

KLASA II.

1. Bojarska Emilia I	12. Iwanicka Marya I
2. Bojarska Janina (pryw.) [nie	13. Kanarek Mira I
zgłosiła się w II. półroczu]	14. Klaften Ada
3. Czerwińska Ludwika I	15. Kowalska Janina I
4. Eminowiczówna Ewa I	16. Krawczyńska Stanisława
5. Freundlich Olga I	17. Krupska Zofia
6. Gorzkiewiczówna Włady-	18. Kulinowska Marya I
sława	19. Landy Stella
7. Grünberg Marya	20. Mączkówna Bogumiła
8. Guschlbauerówna Marya I	21. Miskówna Irena I
9. Haar Regina I	22. Moskwówna Helena
10. Hiolska Flora (4 XI 1916)	23. Motakówna Janina I
11. Ippoldtówna Irena I	24. Piórkowska Zofia

25. Reizes Janina (popr. z nat.)	31. Wagnerówna Marya (popr. z nat.)
26. Rzoncówna Alma (egzam. uzupełn.)	32. Waldmann Hel. (2/X 1916)
27. Steigler Malwina	33. Wazłówna Helena I
28. Steigler Stefania	34. Wilkówna Irena
29. Taschner Hania I	35. Wolnówna Janina I
30. Toczyska Jadwiga I	36. Wydrówna Zofia
37. Hirsch Janina (pryw.) I.	

KLASA III.

1. Bartynowska Jan. Bronisl.	11. Kornhaberówna Józefa (20/XII 1916)
2. Bostnówna Marya I	12. Króźlówna Jadwiga (pryw.) I
3. Diakówna Stefania	13. Pompianka Marya
4. Duckerówna Klara I	14. Ringlówna Irena I
5. Fischerówna Jadwiga I	15. Sikorska Jadwiga
6. Gardulska Jadwiga I	16. Sulimirówna Helena Jadwiga
7. Górska Jadwiga Marya	17. Wernerówna Marya (25/V 1917)
8. Hofówna Marya Aldona	18. Wielgusówna Marya I
9. Hrycanówna Helena (19/IX 1916)	19. Wydrówna Marya Barbara.
10. Kornhaberówna Irma (20/XII 1916)	

KLASA IV.

1. Aprillówna Bronisława I	11. Kronengoldówna Klara I
2. Biczówna Janina I	12. Krudowska Zofia
3. Bobrzecka Helena	13. Kurzawówna Marya
4. Bocheńska Stefania (pryw.)	14. Lorenzówna Janina
5. Bujakówna Zofia I	15. Maratonówna Janina I
6. Cieslikówna Kazimiera	16. Nowińska Marya
7. Głodkiewiczówna Kazim. I	17. Osuchowska Irena
8. Isenberg Felicja I	18. Ośniałowska Blanka I
9. Kłaputówna Kazimiera I	19. Owsionka Zofia I
10. Koczurówna Cecylia I	20. Piskorska Wanda I

21. Regułówna Stanisława	27. Tychoniewicz Jadwiga I
22. Reiterówna Diana	28. Wachtłówna Irena I
23. Remerówna Janina I	29. Wachałówna Wanda I
24. Suchówna Janina	30. Weindling Zofia I
25. Szablewska Zofia I	31. Zajacówna Eugenia
26. Terlikiewicz Bogusława	32. Zajączkowska Elżbieta
33. Zieleniewska Marya (pryw.) I.	

KLASA V.

1. Baczyńska Zofia (3 II 1917)	13. Królikowska Natalia I
2. Dziakiewiczówna Danuta
(4/V 1917)	14. Liptakówna Janina
3. Ferberówna Celina (popr.
z jęz. greck.)	15. Łukaszkieiczówna Eug. I
4. Fischlerówna Hel. (pryw.)
[popr. z nat.]	16. Morawska Janina I
5. Grabowska Marya I	17. Oberlaenderówna Janina I
6. Grensówna Bronisława	18. Ringlówna Kamila I
7. Grenzbauerówna Alina I	19. Schmidtówna Franciszka
(14/X 1916)
8. Grochówna Janina	20. Sulimirówna Marya I
9. Jaremkiewiczówna Wład. I	21. Süsserówna Romana I
10. Jaskowiecówna Marya	22. Wiesenberga Marya I
11. Kanarkówna Henryka I	23. Węgrowska Jadwiga (17/IV
1917)
12. Kmicicka Olga I	24. Ziarkówna Zofia (14/V
1917)
25. Zweig Marya (hosp.).	

KLASA VI.

1. Bobrzecka Joanna I	6. Fuksiewiczówna Irena
2. Bossowska Aleksandra
(16 IV 1917)	7. Hanicka Hania I (pryw.)
3. Brichtówna Jadwiga (pryw.)
[nie zgłosiła się w II półr.]	8. Koźmińska Marya I
4. Diamandówna Janina I	9. Kunze Marya I (pryw.)
5. Eichhornówna Olga	10. Lewinówna Bronisława
	11. Lichoniewicz Zofia I
	12. Łapińska Antonina (hosp.)

13. Męcińska Zofia I	18. Regiecówna Janina
14. Olesiówna Ewa I	19. Rosenbuschówna Anna
15. Paszkiewiczówna Helena	11/1 1917)
16. Peitzerówna Adela	20. Tarnawska Helena I
17. Przeworska Jadwiga I	21. Weindling Irena I (pryw.).

KLASA VII.

1. Agathówna Władysława	13. Lichoniewiczówna Marya I
2. Baczyńska Helena I	14. Liebeskindówna Irma I
3. Danknerówna Gustawa I	15. Magierzanka Janina
4. Diamandówna Ludomiła	16. Meszyńska Jadwiga I
5. Fiałówna Olga I	17. Pollówna Marya I
6. Flaschenówna Cecylia	18. Porębska Helena I
7. Grażyńska Jadwiga	19. Reiterówna Marya
8. Jaremkiewiczówna Stan.	20. Ryszkowska Marya I
9. Kluzekówna Zofia I	21. Stankiewiczówna Jadwiga
10. Kurkówna Aleksandra I	22. Śmiglewska Antonina I
11. Kwiatkowska Jadwiga	23. Wajdówna Marya I
12. Langerówna Izabella I	24. Wróblówna Marya.

KLASA VIII.

1. Antoniewiczówna Irena I	11. Kubiczówna Wincent. I
2. Aronsohnówna Ludwika I	12. Kurnikówna Zofia I v
3. Bąkowska Zofia	13. Ogieńska Marya I
4. Buchbinderówna Gusta I	14. Pachowska Zofia
5. Chmurzanka Janina	15. Petriówna Stefania
6. Danknerówna Stefania	16. Rosenberżanka Marya I
7. Gutkowska Marya	17. Schreiberówna Augusta
8. Jankowska Izabella I	18. Słupska Jadwiga I
9. Kamslerówna Stefania I	19. Szlapakówna Helena I
10. Kronengoldówna Salom. I	20. Truczkówna Marya I
21. Zieleniewska Julia.	

XVIII.

Ogłoszenie Dyrekcyi.

Wpisy uczenie tak publicznych jako też prywatnych do wszystkich klas na rok szkolny 1917/18 odbywać się będą do dnia 30. czerwca codziennie od godz. 10—1 przed południem, a 30. i 31. sierpnia i w dwóch pierwszych dniach września od godz. 11—12 i od 4—5.

Do wpisów mają się zgłaszać uczennice w towarzystwie rodziców lub opiekunów.

Uczenice tutejszego zakładu muszą przy wpisie wykazać się świadectwem szkolnem z ostatniego półrocza.

Uczenice, przybywające z innych zakładów do klasy II. lub wyższej, muszą przy wpisie przedłożyć:

- 1) Świadectwo szkolne z ostatniego półrocza, zaopatrzone potwierdzeniem Dyrekcyi, iż mogą być przyjęte do innego zakładu.
- 2) Metrykę chrztu lub urodzenia.

Uczenice, wstępujące do I. klasy, mają przy wpisie przedłożyć:

- 1) Metrykę chrztu lub urodzenia na dowód, że ukończyły już 10-ty rok życia albo ukończą go przed 1. stycznia 1918 r.

- 2) Świadectwo szkolne za ostatnie półrocze, jeżeli pobierały naukę w szkołach publicznych.

- 3) Świadectwo powtórnego szczepienia ospy, odbytego w roku poprzedzającym wstąpienie do gimnazjum.

Wpisy uczenie kl. I., II., III. i VII. na bezpłatną naukę języka francuskiego odbędą się równocześnie z wpisami do zakładu. Uczenice, zapisane na naukę tego przedmiotu, obowiązane są uczęszczać na lekcye przez cały rok również regularnie, jak na lekcye przedmiotów obowiązkowych.

Przy egzaminie **wstępnym do klasy I.**, który odbędzie się o godzinie 3. po południu w dniu 4. września, uczennice korzystają z ulg, przyznawanych uczniom, wstępującym do gimnazjum.

Egzamina **poprawcze** odbywają się w trzech pierwszych dniach września od godz. 3. po południu.

Egzamina **wstępne** do **wyższych** klas odbywać się będą po wakacjach od 5.—10. września za opłatą 24 koron.

Wpisowe opłacają nowo wstępujące uczenie w kwocie 10 koron, inne 5 koron. **Każda uczenica składa przy wpisie 2 K na środki naukowe.**

Opłata szkolna wynosi: a) dla uczenic, uczęszczających do zakładu, rocznie 250 koron, które dla dogodności rodziców mogą być spłacane po 25 koron w ciągu **pięciu pierwszych** dni każdego miesiąca; b) dla prywatystek za każde półrocze 50 koron.

Uczenice, mogące stwierdzić świadectwem ubóstwa niezamożność rodziców i wykazać się świadectwem rocznem chlubnem, mogą wnieść podanie do Dyrekcyi przed 15. września, a konferencya grona nauczycielskiego może w wyjątkowych przypadkach udzielić uwolnienia od połowy opłaty szkolnej.

Tak jak w roku ubiegłym będzie Grono udzielać i w roku szkolnym 1917/18 rodzicom i opiekunom — informacji o zachowaniu się i postępach uczenic w każdą pierwszą niedzielę po odbytej konferencyi okresowej. O tem zawiadamia każdym razem Dyrekcyja uczenice okólnikiem, a te mają ogłoszony im termin podać do wiadomości rodziców i opiekunów. W interesie własnym zechcą przeto P. T. Rodzice i Opiekunowie porozumiewać się z Gronem przynajmniej w tych dniach, gdyż tylko rzetelne współdziałanie domu ze szkołą umożliwi szkole osiągnięcie dobrych rezultatów, tak pod względem dydaktycznym jak i pedagogicznym.

Rok szkolny 1917/18 rozpocznie się dnia 4. września uroczystem nabożeństwem; dnia 5. września rozpoczynają się lekcye szkolne.

R. Gutwiński.

XIX.

**Tabela statystyczna ilości godzin nauki tygodniowej
w roku szkolnym 1916/17.**

Przedmiot	K l a s a								Razem
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
1. Religia	2	2	2	2	2	2	2	2	16
2. Język polski . .	3	4	3	3	3	3	3	4	26
3. Język łaciński . .	6	6	6	6	6	6	5	5	46
4. Język grecki . .	—	—	5	4	5	5	4	5	28
5. Język niemiecki .	5	4	4	4	4	4	4	4	33
6. Historia	2	2	2	2	{ w I. pótr. 4 w II. pótr. 2	{ w I. pótr. 2 w II. pótr. 4	4	3	21
7. Geografia	2	2	2	2	{ w I. pótr. — w II. pótr. 2	{ w I. pótr. 2 w II. pótr. —	—	—	10
8. Matematyka . .	3	3	3	3	3	3	3	2	23
9. Historia naturalna	2	2	—	—	3	2	—	—	9
10. Fizyka i chemia .	—	—	2	3	—	—	4	3	12
11. Propedeutyka filoz.	—	—	—	—	—	—	1	2	3
12. Rysunki	2	2	2	2	—	—	—	—	8
13. Kaligrafia . . .	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Razem	28	27	31	31	30	30	30	30	236

